Ч. 56 (14.599.) Львів, неділя 14. березня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Німецька, італійська та бельґійська відповідь про „нове Льокарно".

Німецький міністр закордонних справ Нойрат доручив учора британському амбасадорові в Берліні німецьку відповідь на британську ноту з листопада 1936. про „західний пакт".

Як подає Німецьке Інформаційне Бюро, та відповідь зредаґована в порозумінні з італійським урядом, що рівночасно також переслав британському урядові ноту в тій справі.

(АТЕ). „Ле Жур" подає з Брюсселі, що бельґійський уряд вислав учора британському ноту, якої зміст ще невідомий. Її змістом є — як думає кореспондент „Ле Жур"-у, — становище Бельґії до нового „західного пакту".

Зміст тих нот ще не опублікований.

На Ґвадаляхарському фронті ллється кров.

Як виходить з останніх вісток з фронту, на ґвадаляхарському відтинку, зокрема під Тараґоною йдуть завзяті бої. Міжнародня бриґада боронилась там сильно, та національні війська відкинули її, займаючи становища червоних коло Коґоллюдо.

Також радіостація з Бурґосу повідомляє, що на ґвадаляхарському фронті йдуть завзяті бої, зокрема на шляху до Араґону та на відтинку Бріґуеґа. Спеціяльно з фронту стягнено відділи „динамітерос", щоб атакували національні позиції. Національні літаки розкинули над Ґвадаляхарою летючки зі закликом піддатися.

Ген. Кейпо де Ляно здементував комуніката червоних на ґвадаляхарському фронті і додав, що там вістрілено 4 червоні літаки. На відданому відтинку — заявив ґен. Кейпо де Ляно — національні війська йдуть вперед, не зважаючи на ворожу оборону.

Червоні не мають вже тепер ні одної домінуючої позиції, що підходила би до оборони.

На північному фронті національні війська заняли кілька сіл, на відтинку Ляс Розас відбили ворожий наступ.

Вчора відбили національні війська з великими втратами три ворожі атаки.

На біскайському фронті червоним не пощастило оборонити Мондраґону; їхня офензива на Овієдо заломилась.

ДИМІСІЯ В ОБЛИЧЧІ КАТАСТРОФИ.

Шеф червоного ґенерального штабу ґен. Мартінез Карбера подався до димісії. На його місце заіменували шефа штабу центральної армії полк. Вінсента Рохо.

Фальшиві інформації.

ПІД УВАГУ НАШИМ ЗЕМЛЯКАМ У НОВОМУ СВІТІ.

Львів, 13. березня 1937.

Українське Товариство „Просвіта" у Ню-Йорку, виконуючи постанову своїх річних зборів, надіслало листи до таких старо-краєвих установ: до Головного Виділу Т-ва „Просвіта" у Львові, до Головної Управи „Рідної Школи" та до Українського Т-ва Допомоги Інвалідам. У цих своїх листах наші ню-йорські земляки, згуртовані в тамошній „Просвіті", повідомляють, що вони висилають дрібні датки на підтримку названих краєвих установ (по 10—15 долярів) та при цій нагоді висловлюють низку уваг під адресою львівських централь „Просвіти", „Рідної Школи" й УКТОДІ, на тему ідеольоґічних течій, які нібито дані краєві установи опановують. Тому, що Редакція „Діла" дістала копії тих листів і тому, що ті листи кидають жмут світла на нездорові відносини між краєвим громадянством і його заморською еміґрацією, яка творить нині величезну українську громаду, тісно вже звязану з американським ґрунтом, — дозволимо собі ближче цим листам приглянутися та з їх приводу висловити кілька думок.

Отже Головній Управі „Рідної Школи" автори тих заморських листів радять, „щоб „Рідна Школа" визволилась з рук невідвічальних і реакційних елементів, котрі намагаються перемінити її на своє аґітаційне бюро і стала справжньою народньою інституцією". Щодо „Просвіти", то ті самі автори бідкають, що до її Гол. Виділу „ввійшли крайньо реакційні елементи"; повторення помилки останніх Загальних Зборів „Просвіти" викликує небезпеку, що — мовляв — „Просвіта" може перемінитися на пропаґандистичне бюро одної політичної партії". Знову в листі до УКТОДІ находимо гіркі докори, що те Т-во у свому календарі „Український Інвалід", у статті „Змагання до розбудови", виявляє явно фашистівські тенденції. В усіх трьох листах вказується на єдиноспасенний для українців шлях — шлях чистої демократії, — для якого зразком може послужити північно-американська демократія, що дала Злученим Державам і силу і добробут.

Треба з притиском підкреслити, що всі три згадані листи писані у дуже щирому тоні і проявляють безумовно сердечне відношення їхніх авторів, наших земляків з Ню-Йорку, до названих установ та організацій і до цілого рідного краю. І тут починається саме смуток: люди найкращої віри і волі мають цілком хибну думку про старо-краєві справи.

Причиною таких леґенд, як сама думка про „пропаґандистичне бюро одної партії", в яке моглаб перетворитись якась українська краєва культурно-освітня централя, думка наскрізь абсурдна, — є брак добрих і вірних інформацій наших американських земляків про старий край і його відносини. Покликуватись на старо-краєві

часописи не вистачає, бо по-перше фактично тих часописів іде до Америки дуже мало і загал тамошнього українського громадянства їх не читає та за ними не слідкує, та по-друге — це нотрійно відома річ, що навіть рідна ґазета може вроджувати силу непорозумінь, коли її читач відірваний від рідного ґрунту та довгі-довгі роки перебуває серед чужого середовища, серед цілком інших культурних і соціяльних процесів. Крім того — треба вміти читати пресу, яка виходить у специфічних політичних умовинах. У такій ситуації необхідні безпосередні звязки та безпосередні, постійні, систематичні й безупинні цілком авторитетні інформації. І саме цих звязків ані інформацій — нема.

Найбільшою хибою та найгіршим прогріхом українських часописів у Н. Світі вважаємо те, що вони легковажать собі ролю постійних і совісних власних кореспондентів зі старого краю. Підкреслюємо слово „совісних“, бо саме несовісність відіграла у цій справі (і грає далі) препоганy ролю. Передовсім старо-краєвих кореспондентів деморалізує їхня анонімовість: брак свідомости, що прийдеться перед своїм громадянством відповідати за кожне слово, дає змогу ріжним, здебільша випадковим і до своєї ролі недозрілим кореспондентам української американської преси виписувати про краєві справи сущі „розбійницькі історії“. Маємо раз-у-раз приклади, що наші люди, які приїзджають до старого краю після довгого побуту в Америці, не можуть вийти з дива, як інакше уявляли собі краєве життя, тутешні відносини й тутешніх діячів — на підставі того, що читали і що чули про ці справи там, у себе, в Злучених Державах, Канаді чи Бразилії. Наші тутешні справи: політичні відносини, культурне життя, суспільно-ідеольогічні течії, назрівання нових творчих сил і т. д. — в українській опінії за океаном страшенне спримітивізовані. Устійнився поділ думок: одні вважають, що тут самі „зрадники“ та „продавці народу“ за „миску польської сочевиці“ інші знову гадають, що Галичина гине під заливом українського „фашизму“. Скільки звичайних видумок було в українській заморській пресі, скільки наруг і зневаг посипалось там на голови старокраєвих діячів, що серед найгірших умовин несли і несуть на своїх плечах важкий тягар відповідальної праці у ріжних організованих клітинах національного життя. Не штука бути „принципіялістом“ та „революціонером“ — на віддаль 6.000 км.! Не штука теж утотожнювати галицьких загонистих молодців з італійськими чи німецькими фашистами, — коли і про нашу націоналістичну молодь і про европейський фашизм пишуть наші заморські часописи зовсім дикі історії. Ми, „Діло“, займали і досі займаємо дуже критичне становище до тих інцидентів, що мали місце на останніх Загальних Зборах „Просвіти“ та „Рідної Школи“ і ми стоїмо на становищі, що терен обох тих установ знаменито підходить саме під консолідацію всіх національних груп громадянства, від націоналістів до соціял-радикалів, які тільки хотілиб брати за розвиток і долю тих установ співвідповідальність. Але ми ніколи не назвалиб „фашистами“ одиниць, які виступали проти співпраці з соц.-радикалами, а вже й думки ніхто взагалі у цілій Галичині не міг би допустити, щоб ті установи стали доменою і експозитурою одної партії чи ґрупи! Так само, як фашизм, так само й опанування „Просвіти“ одною ґрупою — це речі у нас зовсім недопускальні.

Українська заморська еміґрація кишить від фальшивих інформацій про свій рідний край. Вона має про рідний край фальшиві погляди. Наслідок тих усіх непорозумінь такий, що українська заморська громада відчужується від рідного краю. Річ не тільки у тому, що страшенне впала жертвенність на старо-краєві цілі, на українську культуру й господарство у Галичині, але впало й зацікавлення до книжок, що у нас виходять, до журналів, присвячених культові історичної традиції, до часописів, призначених для дітей і молоді. Це дуже-дуже сумні прояви. Пора приступити до їх ліквідації. Пора приступити до ліквідації явища вічних непорозумінь. Пора розпочати орґанізацію правильної, чесної, явної та громадськи відповідальної інформаційної служби між старим краєм і заморськими земляками, служби, яку використовують несовісні одиниці для особистих чи гуртових цілей — зі шкодою і для краю і для еміґрації, зі шкодою для української нації.

Кольонії і сирівці.

Женева, 9. березня 1937.

Дня 8. березня зійшлась у Женеві комісія для дослідів питання про сирівці згідно з резолюцією зборів Ліґи Націй в 1936 р., які рішили, що „прийшов тепер момент, коли можна розпочати корисно дискусію та досліди в справі рівного комерційного доступу всіх держав до деяких сирівців“. Згідно з бажаннями цієї комісії виготував Секретаріят меморіял, в якім між іншим згадується, що Ліґа Націй від 1920 р. займається розглядом ріжних матеріялів у цій справі і предкладає тепер знавцям, обєднаним у комісії, висліди своєї праці, на яких вони можуть опертись. Як головні сирівці зазначено: камінне вугілля, нафту, залізо, мідь, олово, цинк, цину, алюміній, нікель, сірку, кавчук, бавовну, вовну, лен, шовк, олійове насіння та рослинні олії, дерево, деревну масу (целюльозу); як другорядні сирівці зазначено: марганець, хром, меркур, коноплі, салітру, фосфати, поташ, ґрафіт і т. ін. Головними вирібниками й доставцями сирівців є Британська Імперія, Франція з кольоніями, Голяндія з кольоніями, Злучені Держави Америки та їх землі, СССР. Відсоткова таблиця скількости добуваних головних сирівців представляється так:

	Вел. Брит.	Франція	Голяндія	З.Д.П.А.	С.С.С.Р.	решта
Кам. вугілля	24,7	4,4	1,2	34,0	8,5	27,2
Нафта	1,5	—	2,9	59,5	11,7	24,4
Залізна руда	12,2	28,6	—	20,7	18,4	20,1
Мідь	12,2	—	—	15,9	3,4	52,6
Олово	43,0	0,4	—	19,5	2,1	35,0
Цинк	31,8	0,5	—	28,4	2,0	37,3
Цина	42,5	1,0	16,8	—	—	39,7
Боксіти (ал. зал.)	5,2	42,5	7,9	12,6	4,8	27,0
Нікель	85,7	9,0	—	0,2	—	5,1
Сірка	—	—	0,6	72,1	—	27,3
Кавчук	57,9	2,0	37,4	—	—	2,7
Бавовна	17,3	—	—	49,0	7,1	26,6
Лен	50,1	3,2	—	12,3	3,1	30,7
Шовк	0,1	0,3	—	—	2,3	97,3
Бавов. насіння	19,9	—	—	44,5	7,3	28,3
Льняне насіння	13,3	0,2	0,1	5,5	24,3	56.6
Сезам	78,3	1,1	0,4	—	1,1	19,1
Соя	—	—	2,7	4,7	1,5	91,1
Копра	29,5	1,9	30,5	34,5	—	3,6
Арашід	62,2	14,1	3,8	7,5	—	12,4
Пальм. олій і горіхи пальм	48,4	12,2	22,0	—	—	17,4
Дерево	?	—	—	?	?	
Деревна маса	19.6	1.5	0.6	21,0	1,3	36,0

Між головними вирібниками сирівців на Німеччину припадає потасових солей 59,5 прц., ґрафіту 15.7 прц., камінного вугілля 12,4 прц., цинку 9,3 прц., олова 4,3 прц. і залізної руди 4 прц. На Італію припадає меркуру 31,6 прц., сірки 20,3 прц., конопель 17,8 прц., боксітів 10,3 прц., шовку 6,3. На Польщу припадає ґрафіту 28,8 прц., конопель 7,9 прц., льону 4,4 прц. На Японію припадає разом з кольоніями шовку 80,9 прц., сої 14,3 прц.

В меморіялі Секретаріяту, предложенім членам згаданої комісії, говориться також про закиди, пороблені державами бідними на сирівці та про те, як ці держави зареаґували на брак сирівців, головно звертаючись на шлях господарської самовистарчальности.

Нарешті меморіял подає також аналізу пропозицій та проектів, з яких головніші такі: Найдоцільнішим і найпевнішим ліком проти небезпечного становища, витвореного нерівністю в поділі сирівців та в доступі до них, є скасування сучасних обмежень міжнародного руху товарів — заборон, континґентів, експортових такс, високих митних тариф і т. ін. Є проект завести т. зв. систему „відкритих дверей“, на взірець басейну Конґа, Марока, західної французької Африки, земель під мандатами „А“ і „Б“ і т. п. На увазі мають теж перетворити кольонії у мандатні краї та передати управу кольоніями інтернаціональній установі. Пропонують також зорґанізувати інтернаціональний поділ та контролю виробу сирівців. Не бракує й інших пропозицій більш менш у тім самім дусі.

Всі ці пропозиції і проекти подані зрештою лиш як вказівки, що мають улекшити працю знавців, зібраних у комісії, яка тепер працює. Вони булиб може не злі і вистарчальні, колиб завдання комісії для студій справи сирівців обмежувалось самим господарським тереном. Але основа цілої справи властиво щонайменше остільки господарська, як і політична. Відкриваючи праці комісії, ґенеральний секретар Ліґи Націй Авеноль зазначив, що вони працюватимуть виключно як знавці, не анґажуючи ні трохи держави, яку вони заступають; разом з тим він звернув увагу на те, що справу сирівців піднесено в політичній атмосфері загально відомій.

Як видно вже з побіжного перегляду точок поставлених на обговорення комісії, то справи кольоній, а властиво звороту Німеччині її старих кольоній, вони формально й безпосередньо не торкаються, хоч деяку реформу володіння кольоніями та мандатів у засаді на денний порядок праць комісії поставлено. Але ні для кого не є таємницею, що головною спонукою до призначення комісії сирівців було саме домагання Німеччини, щоб їй повернули її старі кольонії, отже передовсім колишні німецькі кольонії, які є тепер під англійським мандатом. Політичним змістом праць комісії є властиво англьо-німецький спір за кольонії. Як відомо, англійські політичні кола відкидають кольоніяльні домагання Німеччини і вказують на те, що ця справа належить не до компетенції Англії, а до компетенції Ліґи Націй. Женева мала справді рішати і в справі Абісинії, але можливо, що в Льондоні саме тому числять на інше рішення в справі німецьких кольоній у Женеві, що абісинську справу полагодили вже остаточно. Так чи інакше, а одним з головних завдань комісії сирівців є очевидно приготувати в Женеві ґрунт для розвязання кольоніяльної справи, яка зрешт

тою є не німецькою справою, а справою всіх держав, яким бракує сирівців. Великих успіхів у праці комісії ніхто справді не чекає, тим більше, що й саме завдання комісії обмежене ступіями справи розподілу й постачання сирівців. Для політичного, так мовити, боку праць комісії є характеристична промова сера Фредеріка Лійт Роса, представника Велико-Британії, який виступив з гострою критикою „господарської та валютової політики держав, що мають труднощі в набуванні сирівців".

Вигляди на те, щоб комісія могла осягнути поважні успіхи, зменшує у значній мірі обставина, що ані Німеччина ані Італія до неї своїх представників не післали. До тогож комісія очевидно дуже мало числиться з сучасним політичним станом Европи й цілого світу. Її предложення та проекти обчислені на цілком нормальні відносини між великими державами та гармонійне співробітництво між ними, яке зробилоб властиво й теперішні наради самої комісії цілком зайвими.

Говорячи про своєрідні сучасні політичні відносини, вказує „Журналь де Женев" між іншим на те, що „СССР, який займає шесту частину поверхні землі, в значній мірі усувається від міжнароднього торговельного руху. Коли система отворених дверей буде — чи будуть воони в Совітах і далі замкнені? Трапляється нагода зробити виміну товарів, з якої користатиме не лише совітський уряд, щоб сама лише Англія та Франція поносили всі кошти акцій міжнароднього відпруження. СССР має до розпорядження величезні засоби, які одного дня повинні зробитися доступними. Чи альтруїстичний інтернаціоналізм, проголошуваний постійно комісаріятом для закордонних справ, виявиться в ділах на господарськім терені? Ми це незабаром побачимо".

Запити шан. редактора П. Е. Бріке, розуміється, лише реторичні. Він знає дуже добре, що монополь московської олігархії на всі природні скарби СССР є одною з головних основ його істнування, якої вона зректися ніяким чином не може. Але щож роблять властиво тоді представники Москви в Лізі Націй і в комісії сирівців зокрема? Чи не робить присутність москвинів у Женеві кожну поважну міжнародню акцію неможливою?"

М. Данько.

Церковно-православні непорозуміння.

(Докінчення.)

III

ЧОМУ В ГРЕКО-КАТОЛ. ЦЕРКВІ НЕМА ПИТАННЯ ПРО УКРАЇНІЗАЦІЮ БОГОСЛУЖЕННЯ?

У Греко-Катол. Церкві питання про українізацію взагалі не істнує. Чому? Тому, що по традиції й по дусі, формою і змістом Церква Греко-Католицька є Церквою українською. Вона є такою в безмірно ширшім і глибшім сенсі, ніж це собі уявляють найширші прихильники українізації Церкви Православної. Не зауважує цього факту хіба лише той, хто не завдає собі труду познайомитись з Греко-Католицькою Церквою безпосередньо, а задовольняється поняттям про неї, ширеним Іловайськими, Малишевськими, Хойнацькими та подібними письменниками, для яких „православний" і „русскій" були словами однозначними, одиноко правильними й законними синонімами.

Найвиразніший обяв чужонаціонального для українців характеру Православної Церкви — її преса: періодичні видання, календарі то-що. Преса ця не тільки московська своєю мовою, а й ідеольоґією; вірних трактує як „русских"; колиж займається українцями, то як елементом чужим, підрядним. Лише на Волині, з призначенням архіеп. Олексія Громадського, почав виходити двотижневик, видаваний Дух. Консисторією, під назвою „Церква й Нарід"; виходить у скількости не більше 1200 примірників і то в значній частині присвячений чисто урядовим, формальним справам. Сама назва органу містить думку, що Церква є щось осібне від народу, а зміст його раз-у-раз зраджує московську ідеольоґію. (Див. статтю в ч. 48 „Діла": „Малорос боронить Пушкина").

Не те бачимо в Греко-Катол. Церкві Галичини. Тут я нараховую 32 (трицять два) періодичні видання (можливо, що це ще не всі), між якими є один півтижневик — „Нова Зоря", чотири тижневики — „Мета", „Правда", „Український Бескид" і „Христос наша сила", з незмірно більшим тиражем кожний та з впливами на ціле суспільне життя. Всі ці видання виходять не тільки літературною українською мовою, але стоять також на чисто українській національній ідеольоґії; зате нема ніодного церковного видання, яке виходилоб мовою чужою й обстоювало ворожу українському народові ідеольоґію. Однак ще більше підкреслює українсько-національний характер Гр.-Катол. Церкви, її ерархії та всього нижчого духовенства — саме та українська преса, яка не є безпосередньо залежна від церковних кол, себто всі інші часописи, ніж вищеназвані. Візьміть „Діло". Це орган справді незалежної громадської думки, трибуна вільного слова для українців усіх віроісповідань, для клерикалів і лібералів і навіть соціялістів, — часопис, який у своїй історії має боротьбу проти спроб клерикалізації громадянства та який не лякався виступати і проти деяких живучих ерархів за їх окремі вчинки, та який проте є тісно зіспоєний з Греко-Катол. Церквою, боронить її і стоїть твердо при ній і находить за те своє засадниче становище таке зрозуміння в ерархії, що Митрополит Шептицький поміщує у тому „Ділі" вряди-годи високопатріотичні статті за своїм підписом!

Те саме торкається цілого пресового концерну приватного власника, п. І. Тиктора: „Нового Часу", „Н. Справи" і „Н. Прапору", те саме торкається і третього українського щоденника у Львові. Кожний з тих часописів має гурт гр.-катол. духовників, близчих своїх приятелів і співробітників, — не кажучи про те, що у „Ділі" першим директором є старий, всіми шанований духовник, громадський діяч, для якого не істнує поділ між поняттями „церква і нарід".

Що взагалі й казати про ролю Греко-Катол. Церкви в усьому українському національному відродженні у XX. ст.! Чи можна під цим оглядом рівняти Православну Церкву за сокальським кордоном або говорити про потребу „українізації" Гр.-Катол. Церкви?!

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 11.

О. БУЖАНИН. 2

Вдячний учень.

Дійшло до директора. Счинилася буря. Гнатюк струнко стояв біля дверей у кабінеті директора й уважно стежив за кожним словом, за кожним рухом начальника.

— То значить це правда? Признаєтеся, що займаєтеся торговлею?

— Так, пане директоре! Тільки дозвольте спитатися, хто й коли заборонив перепродавати товаришам необхідні їм речі доброї якости й по низькій ціні? Та ще із гарантією?

— Як ви смієте так говорити до мене? — вийшов із рівноваги директор.

На обличчі Макса не ворухнувся ні один мяз. Він усе був такий самий ввічливий і такий самий холодний.

— Усі тепер говорять, усі пишуть, що нам потрібний власний промисл, власна торговля...

— Досить! — перебив йому директор. — Попереджую вас, що як ви не змінитесь, до восьмої кляси не перейдете і матури не побачите...

Спокійно вклонився і вийшов, але торгувати не перестав. Лише робив це так зручно, що не тільки директор, але й ближчі товариші не знали про його блискучі торговельні трансакції.

Тепер більшість його клієнтелі складали учениці. З дівчатами торгувати легше, ліпше оцінюють товар, запалюються при купні, підтримують симпатичного їм купця цілим серцем і всіма можливими способами.

А 20-літній чорноокий Гнатюк був уже дійсно „симпатичним" купцем. Навіть учителька німецької мови, професорка Білявська, поглядала на нього з приємністю.

І ця „симпатія" вирішила його ученицьку долю.

Одного разу клясовий виховник, залишившися в „учительській" з директором віч-на-віч, безрадно розвівши руками:

— Мушу передати вам ще одно спостереження: служниці з усіх поблизьких домів — як не на вулиці, то в вікнах, коли він іде до гімназії чи виходить звідси, подають йому якісь знаки, моргають, кивають пальцями, посилають йому поцілунки; це бачать наші учні та учениці і спокуса шириться...

Директор грізно нахмурився

— Треба покласти цьому край... він не може залишатися в гімназії... вносить деморалізацію розклад... А як у нього німецька мова?

— Має „чотири".

— Розумію. Розумію й те, що пані Білявська завжди обороняє його. Жіноче серце в усіх віках однакове...

Гнатюка викликали до директора. Ввійшов, як завжди, спокійно і холодно.

— Бачу, що „двійок" вам прибуває.

— Так, пане директоре!

— Торговлею займаєтеся далі.

— А щож робити, пане директоре?

— Всі служниці довкола... ну... псують своєю поведінкою нам учнів...

— То не моя вина, пане директоре.

— Отже раджу вам виступити з гімназії... з такими успіхами до восьмої кляси не перейдете й на матуру не надійтеся. Візміть це під увагу й не марнуйте часу та не витрачайте дурно грошей.

Вперше Гнатюк почервонів і схвилювався, але вмить запанував над собою і відповів холоднокровно:

— Дякую. Цю пораду буду памятати.

Коли Максьо взяв свідоцтво за шість кляс гімназії і залишив гімназійний будинок, директор зідхнув із полегшою, вчителі набрали сміливости, в „учительській" ішла жвава розмова.

— Тепер уже можу вам сказати, сміявся історик, — служниця мого сусіда-лікаря щовечора давала йому смашні останки своєї вечері Чого лише він не мав! Мясо, овочі, тістечка.

— Не треба шукати далеко — додав математик, — моя служниця щодня купувала йому в пекарні на мій рахунок хліб і булки. А ваша, пане директоре, прала йому білизну на ваш рахунок і теж усякі ласощі йому носила.

Всі голосно сміялися. Лише професорка Білявська мовчала: ніхто не знав і ніколи від неї не довідається, що вона теж посилала йому дещо попоїсти, а крім цього давала йому щомісяця 10 зол. на оплату за науку.

В той саме час у всіх клясах панував похоронний настрій: всі жаліли Макся.

(Докінчення буде)

Візьмім духовенство — епископат і священство. Чи можна греко-католицьке духовенство ставити на одну площину з православним, навіть зукраїнізованим? Перше не тільки говорить по-українськи, а й думає та відчуває, друге коли говорить, то в кожнім разі не думає, за винятком одиниць, а ще менше одиниць по українськи відчуває. Духовники греко-католицькі не тільки сини свого народу, а також носії його шляхотних ідеалів, за вимком випадкових одиниць. А православні? — Справа загально відома. Там до тих цілком виняткових випадків належать українські православні духовники, для яких українські національні ідеали, українські громадські гасла, це їх власна думка і власна душа.

Застановімся тепер над літургічною мовою. У православній Церкві богослуження відбуваються мовою так званою старо-славянською, яку вимовляють по правилах живої московської мови, а тому своєю формою є мовою архаїчною московською (нпр. „Благаславі дастаеніє Твае"; „Гаспоть крепасть людем Своїм дасть"); проповідь живою російською мовою ще більш надає православному богослуженню московський кольорит.

Богослуження греко-католицьке всюди в Галичині складається з двох елементів: з проповіди й релігійних гимнів живою українською мовою; молитов і співів мовою старо-славянською, виголошуваною по правилах української вимови, через що мова ця є архаїчною українською. Отже питання про богослужбову українізацію в Греко-Католицькій Церкві є безпредметове, бо мова цієї Церкви це мова українська. Можна б греко-католикам закинути, що вони підтримують український архаїзм, чи мовний анахронізм, не замінюють його на новітні слова й вирази. Але треба мати на увазі також те, що багато архаїзмів з погляду української літературної мови, яка в основі є східно-українською (київо-полтавською), для Галичини, а особливо Підгіря, це слова живі в повнім значінні даного поняття, — інші слова й фрази, хоч уже вийшли з живої практики, майже всі вірним зрозумілі, а то тому, що людність з дідів-прадідів масово ходить на богослуження та бере в ньому активну участь, чого саме нема в Церкві православній. Отже рішальні аргументи за богослужбову українізацію (мертвота і незрозумілість старо-славянської мови, чужонаціональний характер і використовування богослужбової мови для цілей денаціоналізації вірних) у Церкві Греко-Католицькій не мають ніякого застосування. Застосування має хіба позитивний аргумент — містики архаїчної мови.

Але перед судом української релігійної культури Греко-Католицькій Церкві належить заслуга, якої нема у православії, навіть якнайдальше зукраїнізованім: Церква та є тепер одиноким носієм української традиційної обрядовости. Так зване „відродження українського православія", що його визнає за свою ціль Т-во Петра Могили, в суті сходить на те, щоб передати московське православія синодальної форми мовою українською. Богослужбовий чин, церковний устав і обряд, які без заперечення приймає церковна українізація в Польщі, це — твір патріярха Нікона та його наступників. Питомого українського обряду (православного) сучасні українізатори з ВУО не тільки не визнають, а навіть з обуренням відкидають. (Порів. „Церква й Нарід" 1936 р. ч. 21: „Враження від відвідин унійтської церкви в Галичині"). Таким чином Т-во Петра Могили з Могилянським обрядом цілковито розходиться і воно зробилоб більш льогічно, якби назвало себе іменем московського патр. Нікона чи Якима, чи — нарешті — імператора Петра „Великого".

Літературно-літургічні памятники з цілковитою певністю доказують, що за вимком кількох точок, засвоєних з обряду латинського (і то неістотних, а внутрішньо змістових) галицька Церква заховала в собі традиційний обряд, доунійтського походження. Нпр.: покладання служебника на престолі, спосіб, як священник держить руки, цілування вірними Євангелії на малім вході, момент освячення Дарів, причастя освяченими частицями Святих і вірних і т. д. — все це давня українська літургічна пракитка, а не унійтські новини, як це прийнято думати.

Ще варто згадати про одну прикмету українського духа — може найшляхотнішу й найвартнішу, яка збереглася в Греко-Катол. Церкві: це — толеранція чужого обряду. Ту питому прикмету колись мав також московський нарід: побожні московитяни нпр. часто ходили на прощу до Києва, багато набували церковно-релігійних книжок українських видань, — отже свідомі були обрядових особливостей української релігійности й ніяк ними не гіршилися. (Пор. Арсенія Суханова Проскипитарій і Тактикон). Нетолеранцію обрядову прищіпив московському народові державний і церковний Уряд після того, як провів церковну реформу, проголосив на соборі 1666-7 р. анатему на всякі відміни проти неї та почав безпощадно їх переслідувати; він же подібним способом виховав православну українську інтелігенцію та духовенство. Греко-католицьке громадянство, яке не підпало глибшим впливам московських політиків, зберігло в собі давню широту релігійного духа. Це кажу на підставі бзпосереднього досвіду і спостережень. У Галичині нераз зверталися до мене й вірні й черці і священники з просьбою відправити Службу Божу так, як „там" правлять, і коли я задовольняв їх бажання, не тільки молилися з звичайною святобожністю, а вміли також знайти все, що в російськім обряді є гарного й похвалили його... Чи виховані в дусі православної виключности й узости, спосібні відчути красу, сенс і містику іншого обряду?!

Отже Греко-Католицька Церква з погляду не тільки своєї свідомости й мови, але також обряду й духа є Церквою українською. Тому й питання про її українізацію не істнує. Таке питання булоб у ній нісенитницею, абсурдом, як абсурдом булоб з криком і вереском вдиратись — у широко відчинені двері.

о. П. Табінський.

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 20

Українські політики

1907—1914. р. р.

Д-Р ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ.

У всякій політичній організації важне місце займає секретар партії, клюбу чи президії, як помічник у проводі і справник у діловодстві, що підготовляє справи та по вирішенні їх виконує і переводить у діло. Без цього чинника-живчика не може бути правильної політично-організаційної роботи.

В дні 2. травня 1848. р. завязалася Головна Руська Рада у Львові та вибрала секретарями о. **Михайла Малиновського**, катедрального проповідника і **Теодора Леонтовича**, архівіста Галицького Товариства Кредитового Земського. Так і зачалась організаційна політична діяльність галицьких українців у році „весни народів".

В 1884. р. завязалось політичне Товариство „Народна Рада" у Львові, що відновило змагання патріотів Головної Руської Ради з 1848. р. „Народна Рада" вибрала першим своїм секретарем **д-ра Костя Левицького, щоб піднити нову політичну організацію.**

З поширенням діяльности Народнього Комітету, начальної екзекутиви національно-демократичної партії, в 1904. р., коли наші рільничі робітники йшли масово на зарібки до Німеччини, треба було старатися, щоб вони мали забезпечені місця роботи на корисних умовинах сезонових робітників. У цій акції в справі зарібкової еміграції були діяльні: директор **Микола Заячківський, о. Володимир Ганицький** і директор Народньої Канцелярії **Осип Кузьмич**. Цей останній був рівночасно секретарем у Народньому Комітеті і незвичайно вміло полагоджував політичні біжучі справи, як також виконував вирішення справ. А до того він був рівночасно кореспондентом у Товаристві „Дністер" та в часі вільному від своєї бюрової роботи полагоджував справи в Народньому Комітеті. Праця була тяжка і безкорисна.

По виборах загального голосування в 1907. р. заняв місце секретаря Народнього Комітету у Львові д-р Володимир Бачинський, що передше був політичним організатором у Бережанщині. По відбутій організаторській практиці у бережанській окрузі він був справником політичної організації в цілому краю як секретар Народнього Комітету. Молода тоді людина, спосібна і розважна, був він незвичайно діяльний і мав у своїх руках напрямну нашої політики під кермою президії Народнього Комітету.

Той період нашої політичної діяльности і змагань від 1907. до 1914. р. належить до найсвітліших, бо українське громадянство було солідарне, охоче до праці й жертв за добро української нації. До того воно не зважало на те, що мусіло вести конечну боротьбу, бо в ній бачило початок творчої праці для свого розкріпощення й визволення.

У цій праці виростав д-р Володимир Бачинський і в 1913. р. вийшов **послом до Галицького Сойму.**

Із соймових виборів у 1913. р. вийшло було 31 послів українських та один-одинокий русофіл (новокурсний) д-р Димитрій Марків. Тоді в сільській виборчій курії перепали між іншими: **Тадей Ценський**, презес Ради Народової і граф Скарбек, всепольський водирей...

З уповажнення Народнього Комітету скликав посол д-р Кость Левицький новообраних українських соймових послів на нараду дня 10. липня 1913. р. у Львові і того дня засновано одноцілий **Український Соймовий Клюб** та вибрано д-ра Костя Левицького головою і д-ра Евгена Петрушевича та д-ра Івана Макуха заступниками голови. Д-р Володимир Бачинський став секретарем Соймового Клюбу. По ньому в 1913. р. став секретарем Народнього Комітету **д-р Степан Баран.**

(Далі буде.)

У. П. Р. у справі вчительських посад.

КОМУНІКАТ.

У звязку з численними запитами, які приходять до У.П.Р. в учительських справах, подаємо до відома сьогоднішній стан тих справ:

1) Шкільна влада не погоджується на масове перенесення учителів зпоза терену львівської Кураторії назад на її терен. У вимкових випадках рішатиме Мін. Освіти. Деякі виглядки мають лише заміни.

2) На терені львівської Кураторії внутрішні перенесення є можливі.

3) В цьому шкільному році будуть прияті під увагу — при наданні учит. посад — лише ті прохання, які з минулого року залишилися в Кураторії і про це кандидатів повідомлено. („Прохання заевіденціоновано"). Всі інші прохання, отже досі не внесені, або відкинені внаслідок педагогічної чи політичної дискваліфікації, не будуть взяті цього року під увагу. Ревізії дотеперішніх відмов можуть відбутися не скорше, аж у 1938 р. Шкільна влада стоїть на становищі, що перш усього мусить бути зліквідоване безробіття тих, які взагалі досі не вчили.

4) Із заевіденціонованих прохань приймуть під увагу цього року лише: а) кандидатів, які здали матуру перед 1933 р. включно; б) кандидатки, які здали матуру перед 1930 р. включно. Всі ті, які здали матуру пізніше, можуть бути приняті під увагу лише в надзвичайних випадках. Зміна черги можлива лише за дозволом Мін. Освіти, напр. коли кандидати (-ки) викажуть, що вони є на удержанні безробітних батьків, або є сиротами, тощо. В цих випадках треба до кінця березня ц. р. внести прохання до Кураторії з відповідною мотивацією, нас про це негайно повідомити та долучити нам опінію української громадянської установи (Повітового Народнього Комітету, кружка „Р. Ш." тощо).

5) Кандидати (-ки), які зложили семинарійну матуру або дістали диплом до навчання в інших Кураторіях, можуть старатися за посади лише там.

З технічних причин не будемо давати відповідей на запити, які повищий комунікат вияснює.

Українські часописи просимо оголосити цей комунікат.

Шкільний Реферат У.П.Р.

Льондон і Париж приступають до переговорів з Бурґосом.

Як повідомляють з британських джерел, у висліді розмов французького амбасадора в Льондоні Коверна з міністром Іденом, слід сподіватися, що вже в найближчому часі почнуться переговори урядів Франції та Англії з еспанським національним урядом з Бурґосу.

В ЕСПАНІЇ НЕМА ІТАЛІЙСЬКИХ ВІЙСЬК.

Італійська амбасада з Варшави дементує вістку, яку поширили деякі часописи немовби в Еспанії були три дивізії „чорних сорочок" та одна дивізія італійського регулярного війська.

НЕ ХОТЯТЬ ВЕЗТИ ЗБРОЇ ДО ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ.

Як подають зі Стокгольму, недавно залога норвеського корабля „Скотіяль" відмовилася відчалити з одної балтійської пристані тому, що корабель віз зброю для есп. червоної армії. Залогу замінено і корабель відплив під прапором Панами.

СЕНАТ ПРИНЯВ БУДЖЕТ.

В пятницю 12. ц м. сенат розглянув буджети: державних довгів, емеритур та інвалідських рент і платень. Їх зреферували сенатори: Гайман-Ярецький, Децикевич і Левандовський. Сен. Децикевич домагався, щоб уряд припинив швидке висилання урядовців на емеритуру і повів правильну емеритальну політику.

Опісля сен. Рдултовський зреферував буджет монополів. Згадав, що державному скарбові платять монополі 631.400.000 зол., себто коло 30 прц. усіх звичайних доходів. Сільний монополь заступає ютові мішки льняними і заощадив державі 10 міл. зол. на імпорті цих мішків. Дирекція спиртового монополю намагається збільшити консумцію неконсумційного спирту, бо моторизація в Польщі дуже слабо розвинена.

ПОШИРЕННЯ ПИЯНСТВА.

В дискусії сен. Лещинський звертав увагу, що передбачений зріст споживання спирту торкається головно консумційного спирту. Дійдемо до такого стану, що консумція одного мешканця осягне 1.2 літри. Тепер спожиття на голову у центральних воєвідствах сягає 1,16 л., а в 1912. р. у тих самих воєвідствах сягало лише 1,01 л. Сенат взивав уряд, щоб обмежив якнайшвидше кількість станиць роздрібної продажі монопольних виробів та заборонив продавати алькогольні напитки у свята і підчас богослужень. Тимчасом в останніх двох роках нечувано зросла кількість коршем по селах. Звернув увагу, що слід збільшити консумцію спирту на технічні і моторизаційні цілі. Сен. Трокенгайм (жид) нарікав, що введування дозволів на продажу алькогольних напитків доводить до обнижки оборотів. Заявив, що не буде голосувати над буджетом, бо монополі ведуть проти жидів екстермінаційну політику. З черги сен. Седлецький зреферував буджет міністерства скарбу. Сен. Мацеєвський виступив проти спеціяльного податку від платень урядовців. Хоч декрет з 1935. р. про спеціяльний податок постановляв, що буде обовязувати лише 2 роки, себто до 31. грудня 1937. р. Тимчасом буджет продовжує цей декрет до кінця березня 1938. р. Цей податок обтяжує головно емеритів. Тому слід якнайшвидше подумати про реформу доходового податку, щоб осягнути ті доходи, що їх тепер дає спеціяльний податок. Домагався теж обнижки високих функційних додатків вищим урядовцям і стримання виплати емеритур тим емеритам, які мають добрі посади та яких заробітки з емеритурою перевищують основу виміру емеритури. Після того промовляв генеральний референт буджету сен. Еверт і поставив внесок, щоб сенат приняв буджет.

КОНВЕРЗІЯ ДОЛЯРОВИХ ПОЗИЧОК.

З черги віцепрем. Квятковський склав заяву у справі конверзії польських закордонних долярових позичок, що є в руках польських громадян. З тією метою уряд внесе в найближчих днях проект закону, на основі якого міністр скарбу зможе видати нові золоті облігації з $4^1/_2$ відсотками річно, платними найдалі до 25 років. Курс виміни долярових облігацій устійнять після курсу валюти найменше обезціненої і тому найбільше корисної для посідача. Такою валютою є тепер голяндський гульден, якого курс запевнить посідачам стабілізаційної позички перечислення їх паперів на золоті у відношенні менше більше 7 зол. за 1 доляра. Зате при виміні інших долярових позичок доляра перечислять після щоденного його курсу. Крім того візьмуть під увагу премії викупу, означені в деяких позичках як нпр. стабілізаційної по 103 за 100 дільонівської по 105 за 100.

ПОЛІТИКА МІН. ПОНЯТОВСЬКОГО НЕБЕЗПЕЧНА ДЛЯ ДЕРЖАВИ.

Далі забрав голос сен. Любомірський і заявив, що не погоджується з рільною політикою мін. Понятовського. Вона є шкідлива для піднесення продукції та розвитку хліборобства і в льогічному наслідку небезпечна для держави, бо викликує незгоду, сіє непорозуміння, веде до боротьби кляс... (Рірні оклики промовцеві перериваують). Марш. Пристор: Прошу зберегти спокій. Сен. Любомірський: ...у протилежности до гарного гасла про національне обєднання і консолідацію громадянства. (Ріжні оклики, голоси: скандал. Оплески). Сен. Лещинський заявив, що теж ставиться критично до політики міністерства, але буде голосувати за буджетом, бо регулямін не дає змоги поставитись критично до буджетів поодиноких ресортів. (Оплески, голоси: не погоджуємось).

Сен. О. Луцький обговорив теж парцеляційну політику мін. Понятовського на українських землях у Польщі і ствердив, що вона є суперечна з господарською і політичною рацією держави. Відношення українців до буджету міністерства хліборобства негативне. Одначе з уваги на загальні потреби держави і маючи надію, що при виконуванні навіть дразливих парцеляційних намірів знайдеться спосіб, що буде відповідати законові і господарській та політичній рації, промовець заявив в імени українських сенаторів, що будуть голосувати за буджетом.

Сенат приняв буджет з малою поправкою. Чергове пленарне засідання сенату відбудеться в середу 17. ц. м.

Засідання Освітньої Комісії Сойму.

Дня 9. ц. м. відбулося засідання Освітньої Комісії Сойму, на якому розглянено м. ін. проєкт закону про „Фонд Народової Культури Йосифа Пілсудського". До закону зголосив пос. В. Кузьмович поправку, яка йшла в тому напрямі, щоб у законі була виразна постанова про підтримку науки й культури інших народів, які замешкують Польщу. Комісія цієї поправки не приняла. Поправку зголошено як внесок меншости і вона прийде на наради повного засідання сойму. На засіданні комісії був приявний премієр Складковський.

Комісія продовжала в пятницю 12. ц. м. наради м. ін. над проектом зміни закону Грабського. Як відомо, від У.П.Р. зголосив такий проєкт пос. Д. Великанович. Комісія вислухала першої, загальної частини реферату п. Великановича, в якому він подавав мотиви, що промовлюють за зміною. Після цього комісія вибрала підкомісію, яка приступить до подрібного розгляду внеску про зміну закону Грабського. До підкомісії увійшли м. ін. посли Великанович і Кузьмович.

РИМАНІВСЬКІ „ПОЛІТИКИ".

ПІСЛЯ ЗАБОРОНИ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ, ЧИТАТИ Й ПОШИРЮВАТИ НА ЛЕМКІВЩИНІ ЧАСОПИСИ: „НАШ ЛЕМКО" Й „УКРАЇНСЬКИЙ БЕСКИД".

Теперішній риманівський апостольський адміністратор видав перед кількома днями урядові „Вісти", підписані його „величеством", новим канцлером о. Секержинським. На зміст цих „Вістей" складаються м. ін. такі урядові розпорядки: 1) „Заборона политики въ Церквѣ: Зароняется поновно спѣвати въ Церквахъ пѣснь „Боже великий". 2) „Заборона часописів: Забороняется пренумерувати, читати й поширювати часописи: „Наш Лемко" и „Украінський Бескид" тому, що они ширять роздоръ межи населеньемъ".

Всім відомо, що „Наш Лемко" — це українська національна ґазета, яка до кат. Церкви взагалі та до гр.-кат. Церкви на Лемківщині зокрема ставиться дуже прихильно. Цю Церкву на кожнім кроці боронить перед ріжними ворожими нападами, поборює православіє та виступає проти нього, і закликає православних лемків до повороту у ряди гр.-кат. Церкви. „Український Бескид" — це католицький релігійний часопис, в якому находимо статті майже виключно на релігійні теми, або статті, насвітлювані виключно з католицького становища. Про теперішні, жалюгідні відносини на Лемківщині, які є наслідком русофільської політики Риманова, „Український Бескид" не пише зовсім, опираючись очевидно на тій засаді, що католицькій ґазеті не випадає публікувати документів з того прикрого стану й хаосу, який внаслідок шовіністично-русофільської політики риманівських духовних чинників запанував на нашій нещасній Лемківщині.

Тому це просто неможливе, щоби прихильна католицькій Церкві католицька ґазета ширила роздор між католицьким населенням. Отже не може бути навіть двох думок про те, що риманівська духовна влада, видаючи згадану заборону, не кермувалась релігійними мотивами, але кацапським політично-партійним шовінізмом. Засліплені ним риманівські політики не можуть просто стерпіти українського друкованого слова і тому забороняють читати, передплачувати та поширювати це слово, не зважаючи на те, що воно наскрізь католицьке. Але одночасно ці самі риманівські володарі не забороняють передплачувати, читати й поширювати на Лемківщині старорусько-польонофільського „Лемка" і москвофільської „Землі і Волі", хоч „Лемко" та „Земля і Воля" виявляють доволі часто на своїх шпальтах протикатолицькі настрої з одного та схизмофільські настрої і тенденції з другого боку.

Щоб не бути голословними, пригадаємо читачам дещо з того, що писав і пише криницький „Лемко" та „Земля і Воля" у Львові.

І так криницький „Лемко", що його масово і безплатно розкидають по цілій Лемківщині, називає гр.-кат. священиків „політиканами й агітаторами", які „не го..ять в церкві Божого слова..., лише замінили проповідниці на вічеві трибуни, з яких голосять науку чорта". На своїх сторінках малює „Лемко" карикатури гр.-кат. священиків з порнографічними підписами в роді таких, як нпр. „Луць Пуць" і т. п. Навіть православна варшавська ґазета „Слово" згіршилась тими карикатурами й підписами і з тієї причини висловила одного разу своє обурення та негодування. У „Лемку" находимо теж найсоромніші карикатури навіть кат. ерархів та погані виступи проти Католицької Акції. Але на тому ще не кінець, бо той сам „Лемко" поміщує часто оголошення й відозви православної духовної місії на Лемківщині, щоб усі лемки (отже і гр.-католики) брали масову участь у ріжних релігійних православно-агітаційних імпрезах, зборах та зїздах.

„Земля і Воля" — це, як відомо, і комунофільська і схизмофільська ґазетка, бо ставиться прихильно до большевизму і вихвалює та піддержує схизму, виписуючи на її честь ріжні похвали та пеани. Хоч у дійсности большевизм і православіє це поняття, які себе виключають, але „Земля і Воля" вміє їх так майстерно повязати, що „кадить" одночасно одному і другому. На своїх сторінках поміщує „Земля і Воля" (що її масово напихають гр.-католикам на Лемківщині!) ріжні відозви православної духовної місії на Лемківщині та взиває лемків гр.-католиків до участи у православних чисто агітаційних імпрезах. Одночасно „Земля і Воля" послідовно вихвалює схизму та агітує серед нашого народу за її поширенням.*) Гр.-кат. священиків не називає „Земля і Воля" іншими словами, як: егомосцуньо, ксьондз-целібатник, панвітець, реверендний агітатор, ундівський реверендник, піп-мазепа, політикан-парох і т. д. Вкінці та сама „Земля і Воля" послідовно висміває, обкидає болотом та зневажає кат. Церкву, нашу ерархію, кат. святих, католицькі установи й товариства (св. Йосафата, Кат. Акцію, брацтво Серця Христового й інші).

І ось такі газетки, як криницький „Лемко" та „Земля і Воля", отверто ворожі кат. Церкві і наскрізь прихильні „варшавській схизмі", не діждались не то заборони від риманівських володарів, але не діждались від них навіть догани за свою руїнницьку роботу. Зате заборони діждались прихильні кат. Церкві та зовсім католицькі ґазети „Наш Лемко" й „Укр. Бескид".

Тепер вже наглядно бачимо, що це все сталось лише тому, що „Наш Лемко" й „Український Бескид" — це українські часописи, а криницький „Лемко" і „Земля і Воля" — москвофільські. Іншими словами: риманівські володарі кермувались при згаданій забороні не релігійними, але наскрізь політичними, кацапсько-шовіністичними мотивами. Це слід собі добре запамятати.

Лемко.

*) Див. „Земля і Воля" ч. 41 з 1931; ч. 34 з 1932; ч. 1, 6, 16, 17 з 1933; ч. 4, 6, 29, 30, 31, 41, 47 з 1934; ч. 31 і 41 з 1936 і т. д.

Небезпека американсько-японської війни?

Сенатор Моіс (демократ) заявив на засіданні сенату, що війна з Японією загрожує дальше. З огляду на те Злучені Держави не повинні зрікатися контролі над Филипинськими островами, бо це противиться національним інтересам.

ЗАМИРЕННЯ НА СТРАЙКОВОМУ ФРОНТІ.

Представники фірми „Дженерал Моторс" та професійних спілок робітників самоходового промислу заявили, що дійшло до порозуміння щодо всіх робітничих домагань, які довели до страйку. Завтра підпишуть загальну умову.

200.000 ГІТЛЕРІВЦІВ У ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

Шеф організації американських німців „Дойчер Фольксбунд" заявив, що до тої організації належить 200.000 членів та що вона симпатизує з урядом Гітлера. Він заперечив, немовби „Дойчер Фольксбунд" ширив фашизм в Америці та діставав фінансові субвенції з Берліну.

Новий уряд у Фінляндії.

(АТЕ). Як повідомляють з Гельсінґфорсу, професор Каяндер утворив новий уряд, віддаючи 5 тек аграрникам, 5 соціялдемократам і 2 поступовим. Гольсті залишився міністром закордонних справ. Участь двох найбільших партій: аграріїв і соціялістів запевнює урядові парляментарну більшість.

Новий уряд триматиметься в закордонній політиці скандинавської орієнтації, у внутрішній — не загострить націоналістичного курсу.

НОВА ЕСТОНСЬКА КОНСТИТУЦІЯ.

Комісії народніх зборів працюють нормально над проєктом нової конституції. До сильніших дискусій дійшло лише над віком, що дає виборче право та над буджетом президента. Перше читання скінчилось і почалося друге.

НОВЕ МІНІСТЕРСТВО В ЛАТВІЇ.

Латвійський уряд рішив утворити 1. квітня нове „міністерство публичних справ", до якого належатиме цензура преси й фільмів, товариства, військова підготова і т. п. справи, що до тепер входили в компетенції міністра внутрішніх справ.

Розгортайте протиалькогольну та протинікотинну боротьбу!

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Псевдоніми.

Коли хто хоче змінити своє прізвище, щоб змінити собі якусь професію чи карієру, не може він цього зробити без клопотів. І тоді, коли хоче зробити це прилюдно за урядовим дозволом і тоді, коли робить це тільки приватно, може попасти у конфлікт із законом. Зате хто пише літературні твори, той може придумувати собі прізвища по вподобі і змінятн їх частіше, ніж злочинець, що їздить по світі із фальшивим пашпортом.

Навіщо автор ховає своє дійсне прізвище? Найбільше на те, щоб почувати себе свобідним і щоб читачі не змішували його твору з його особою. Люди на урядових або високих становищах моглиб зустрітись із докором, що їх твори не зовсім відповідають їх офіціяльній ролі. Люди зовсім бідні і невідомі хотять теж заслонити своє імя. Багато новиків ховається за псевдонім із своєрідного сорому, не знаючи, як випаде їх дебют. Є і такі правдиві прізвища, що покладені на книжці не дуже приваблюють читача. Політичні мотиви грали завсіди велику ролю при виборі псевдонімів;автори ховалися за вигадане прізвище перед переслідуванням. І ті, що часто користають з чужої власности, „позичаючи" собі чужий матеріял та ідеї, воліють це робити не під власним прізвищем.

В історії літератури залишився псевдонім Осіяна, яким назвав себе шотляндець Макферсон, ощукуючи всіх буцімто „Осіян" це прізвище давнього відкритого ним ґаельського співця. Мало хто знає, що такі твори як Гете „Ґец фон Берлінхенґен", Шілера „Розбійники" і Кльопштока „Месіяда" появились уперше без прізвища. Кляйст і Гайне теж не підписувалися на своїх перших творах. Хто нині знає, що Вольтер це псевдонім складений із поодиноких букв правдивого прізвища „Аруе Ле Жен"? Згодом псевдонім заступив авторові його правдиве прізвище і в приватному житті; ніхто не знав інакше як під псевдонімом Марка Твена, Аннуція, Гамсуна, Петра Альтенберґа або Горького.

Марко Вовчок довго збивала спантелику своїм чоловічим псевдонімом, який вона вибрала з тою самою метою, що і Жорж Санд, та англ. письменниця Жорж Еліот, щоб прихилити до себе критику в ті часи ще дуже недовірливу до жіночих талантів. Німецька письменниця Каролина фон Вольцоген видала свою повість „Аґнес фон Лілієн" зовсім безіменно і дочекалася найбільшої несподіваної чести — критика вважала цю повість твором Гете!

Рідші випадки, коли мужчини ховаються за жіночим псевдонімом. Деякий успіх, чисто книгарський, мав львовянин Сахер-Масох (якого імя перейшло до медицини, не літератури) прозвавши себе на деяких книжках Шарльотою Аран.

Бувають псевдоніми, що є висловом прибільшеного почування своєї ваги, як Мультатулі („Я перетерпів багато"), або Франс (Франція), інші, як швед Страндберґ зазначують свою скромність псевдонімом „Таліс Кваліс". Автори чужого походження, із прізвищами, що дивно звучалиб для читачів, майже поневолі вибирають собі псевдоніми, як нпр. грек Пападіямантопульос, коли стає французьким поетом Мореасом або поляк Коженьовський, коли стає англійським повістярем Конрадом.

У нашій літературі автори ховалися за псевдоніми часто з політичних причин. Довгі роки ніхто не знав, що Панас Мирний це вищий російський урядовець Рудченко. Олесь або Хвильовий — псевдоніми, які заступають не дуже милозвучні правдиві прізвища. Мало хто здає собі справу, що прізвище славного письменника набирає згодом своєрідного поетичного чару, хочби воно само по собі мало дуже прозаїчний зміст, як от нпр. Котляревський, Шевченко, Куліш, Мордовець, Коцюбинський, Кобилянська. Таких непоетичних прізвищ як Руссо або Шаґобріян, що згодом стали символом поезії, є у світовій літературі багато. Цікаво, що навіть псевдоніми часто не бувають гарніші.

Невиразні рукописи.

Багато молодих авторів гадає, що одною з ознак таланту (може і ґенія) є теж дуже невиразне, погане або недбайливе письмо. Факт, що автори у хвилинах надхнення мусять часто писати дуже швидко і не можуть звертати уваги на те, як пишуть, не стоїть у ніякому звязку з їх письменницьким хистом. Графольоґія, що розвинулася вже у дуже поважну науку, яка пізнає неохибно деякі риси характеру та вдачі на підставі письма людини, стверджує, що між письменниками є такі самі ріжниці у письмі, як між звичайними людьми. І ті прикмети, на підставі яких пізнаємо талант не мають нічого спільного з гарним або поганим письмом.

Хибний є погляд буцімто більшість славних письменників мала негарне письмо. Саме конечність постійно писати вироблює письмо. Хто у старшому віці пробував коли поправити своє погане письмо у каліґрафа, знає, що це можна зробити. Правда, що неодин письменник від невпинного поспіху при писанні починав писати закарлючками і рукописи деяких поетів переміняються в гієрогліфи. Від винаходу друку приспішилося теж темпо праці письменників, які часто мусіли постачати рукописи, щоб доганяти друкарську працю.

Другу таку революцію в техніці письменської праці зробила писальна машинка. Сучасний письменник не може обійтись без машинки. Навіть тоді, коли сам пише рукою, ніколи не висилає до друку скрипту непереписаного. Це не тільки забезпечує автора перед можливою втратою рукопису, але і влекшує працю у друкарні.

У нас мало ще хто вживає писальних машинок, тому, що письменська праця не покриває коштів на такий видаток. А проте, коли автор висилає свою працю на конкурс, то повинен би бодай переписати її (або дати комусь, хто має гарне письмо) так, щоб його твір можна читати без трудноіщів. Розписаний нами конкурс на новелю приніс нам багато нечитких і неохайних рукописів. Чи хтонебудь з тих авторів стаючи до спортових змагань міг би забути обмитись, зачесатись і надягнути сяк-так чистий одяг?

Хроніка.

З СОВІТСЬКИХ НОВИНОК.

У Києві вийшла жидівська антольоґія української поезії. Є там переклади заключно сучасних совітських поетів: Тичини, Рильського, Сосюри, Терещенка, Семенка, Бажана, Первомайського та інших.

Приготовляють 3-томову антольоґію української поезії по російськи. І-ий том міститиме народню творчість, ІІ-ий усіх поетів до 1917 р. і ІІІ-ій совітських поетів. Пропорція між ІІ-им і ІІІ-ім томом — характеристична.

М. Бажан підготовляє антольоґію грузинської поезії — сучасної себто тільки совітської, — Тичина вірменської.

У російському перекладі вийшли у Москві збірки — М. Рильського „Вірші й поеми", М. Бажана „Ніч перед боєм" і „Вибрані вірші" Усенка та Первомайського.

Державне літер. видавництво видає „Літературний Журнал", що має підзаголовок „літературно-художній, критично і громадсько-політичний" за редакцією І. Копиленка, І. Кулика, Ю. Смолича та Ю. Яновського.

Те саме видавництво видало тепер чимало чисто російських творів; заповіджені в російському перекладі поезії М. Рильського „Літо" і вибір поезій М. Бажана.

П. Панч скінчив повість „Мир", Іван Ле „Історію радости".

ПУШКИН І ПОЛІТИКА

Державна франц. бібліотека у Парижі хотіла приготовити виставу в нагоди роковин Пушкина. А що в цій виставі мали брати участь деякі чільні російські еміґранти, то совітський уряд заявив, що у виставі участи не візьме. Вистава розбилась.

ЛАВРЕАТКА ЧИТАЧІВ.

Читачі варшавського літ. тижневика „Вядомосьці Літерацке" голосували окремо незалежно від жюрі цього журналу, на одну найкращу польську книжку за 1936 р. Цю нагороду дістала Софія Коссак за повість „Хрестоносці" 228 голосами. Друге місце після неї заняла Е. Шельбурґ-Зарембіна, третє М. Ванькович.

НАЩАДОК МУРИНІВ.

Свята в честь Пушкина в Парижі закінчились оригінально. Абісинські мурини зробили святочні збори в честь поета, якого предок як відомо був абісинцем.

70-ЛІТТЯ КАРЛА ШЕНГЕРА.

Відень святкував недавно святочною виставою в „Бургтеатрі" 70-ліття праці славного австрійського драматурга К. Шенгера. Шенгер — тиролець, селянський син, живе від довгих літ у Відні. Цікаве, що саме пересиджуючи роками у віденській каварні, творив він свої найкращі песи надихані тирольською природою і побутом своєї тіснішої батьківщини, за якою тужив. Як 30-літній дентист здобув він свій перший великий успіх народньою песою „Юда з Тиролю"; її саме вибрали тепер на ювилейну виставу. З інших його пес відомі „Сільські різьбарі", „Ніч під Івана Купала", „Карнерські люди", „Рідня", „Земля", „Віра і батьківщина", „Дитяча трагедія", „Пані Суйтнер", „Мавший танок", „Баляда загибелі", „Блищенська гра з життям", „Боротьба" і „Лікар бідаків". Його песи грають усі німецькі сцени. Найбільший вплив на нього мав Ібсен

ЖУРНАЛ ЖУРНАЛІВ.

В Америці від 1921 р. виходить малесенький журнал „Рідерс Діджест", що ввесь складається з передруків з інших журналів. Він має 2 міліони передплатників. Коли кілька літ тому деякі журнали заборонили йому передруковувати вийнятки із друкованих ними творів „Р. Д." почав друкувати деякі статті оригінальні за гонорарі, а за передруки теж платить. Часто теж обмінюється він своїми статтями з іншими. Недавно Р. Д. підписав умову з великим концерном Герста, щоб мати право передруковувати статті з його численних видань. „Рідерс Діджест" — малесенький журнальчик, але має редакцію складену з 32 осіб. Щодня перечитують вони від 8-ої год. зранку 500 часописів, зазначуючи найцікавіший матеріял. Два головні редактори вибирають приблизно 50—60 статтей, з яких ледви половина входить до числа. Редактори мають по 32.000 дол. платні річно, два шефи по 100.000 дол., а видавець заробив за минулий рік 400.000 дол

КУДИ ЯДЕ ТЕАТР.

Відомий німецький режисер Піскатор, що мав власний театр, має намір підчас паризької вистави показати, що вміє. Першою песою, яку хоче показати, буде Лессінґа „Натан — мудрець" класична драма, з якої нелегко зробити цікаве видовище. Зате друга песа має бути про... Распутіна. Вона ще не написана, але вже має над нею працювати француз Арман Салякру. Коли довкола Распутіна виведуть на сцені всю царську родину і додадуть до того ще Леніна і Троцького, то песа може мати величезний успіх... в абісинському павільоні.

Наш літературний конкурс.

М. П-ич, Лютовиська. Тема, яку Ви вибрали не переконує у двох моментах: ані в тому, коли молода пара на так довго перериває свої зустрічі через зустріч, ані в тому, що молода геройка зрікається отак легко свого нареченого... з любови до нього. Та в усе це ми моглиб повірити, якби ті події були змальовані, а не зреферовані.

„День уродин". На жаль це не є оповідання

„З чужини". Добре написане, але без сюжету.

„Літературне віче". Добрий стиль, місцями гумор, але цілість штучна і вигадана.

Іна Ґрабер. Маєте талант — не маєте покищо тем. Ця особиста лірика не дає оповідань.

Богдан Морозенко. Надається до „Свободи"; коли згодитеся, то можемо туди передати.

Ф. Тамбор. Це анекдоти; не надаються.

І. Мушка „Малий нотатник". Не розуміємо, звідки у записнику вояка взялися нараз записки тої дівчини про яку він мріє. Закінчення теж якось пришлось би

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Подружжя від першого погляду.

Америка — це край найшвидших подруж. Американські подружжя відбуваються у швидкому темпі, як перемоги римських героїв, які мусіли спершу прийти, побачити і щойно відтак перемогти. Американські закохані не мають часу до страчення. Вона каже „так", він каже „так", нема ніяких перешкод і всюди можна заключити подружжя. У церкві, в поліційній станиці, у нічнім суді де судять ріжних нічних кишеневих злодіїв, або навіть у дома. Всі цивільні уряди мають дешеві обручки, щоб їх мати під рукою, коли новоженці з поспіху не мали часу купити їх у золотаря.

Ніякий священник, ні подружній урядовець не здивується, коли задзвонить до його дверей у годині 3 над ранком закохана пара, яка раптом забагне повінчатись. Усміхаючись з вирозумінням одягає тоді священник чи урядовець шляфрок, протирає заспані очі і дає шлюб. Америка — це край молодих і молодости і нікому на думку не приходить бюрократичними приписами обмежувати молодечих поривів. Тому теж в Америці стільки розводів і подружніх куріозів.

Подружжя під впливом алькоголю.

Незвичайно буденне явище творять в американському житті т. зв. „маряжі". Буває, що молодий американець підпивши собі в нічнім льокалі, закохується по самі вуха у своїй танцюристці. Відразу з дансінгового паркету їде він тоді з любкою свого серця до найближчого цивільного уряду, будить урядовця і до ранку, заки вишумить з голови алькоголь, він уже жонатий. Рано переживає новоспечене подружжя похмільний несмак і дивно почувається в новій ролі.

Особливо Голівуд славне з правдивих перегонів у таких рекордових подружжях. Про нове подружжя фільмової зірки пишуть негайно всі часописи і друкують ці вістки на першому місці товстим друком.

Недавно скоїлась була в Голівуді така фільмова сензація. Гель Патрік, зірка, на яку Голівуд покладав великі надії, рішилась підчас вечері в одному елегантному ресторані повінчатись. Її щасливим вибранцем був власник ресторану. Вони обоє поїхали до недалекого мексиканського прикордонного міста Тіхуана. Під звуки румби, під впливом алькоголю їздила молода пара від нічного льокалю до льокалю, заки заїхало до цивільного уряду. Три дні пізніше заявила Гель Патрік, що вона зовсім не памятає, як те все скоїлось.

Деякі із 49 американських стейтів завели в себе ріжні формальні труднощі, щоб спинити такі подружжя від першого погляду. Від закоханих домагаються подружніх дозволів. На подружні формальности треба зужити 2—3 дні. Одначе, коли хтось має подружній дозвіл, може навіть опівночі брати шлюб.

Рай закоханих.

Одним із стейтів, де завели подружні обмеження є теж Каліфорнія. Тепер закохані з Голівуду мусять уже від двох літ, коли їм дуже спішно, їхати кілька годин автом, щоб побратись. Можна їхати до Тіхуани, одначе ті мексиканські подружжя мусять бути у Злучених Державах затверджені. Залишається сусідній Тексас. Юма... Мекка й Медина всіх закоханих із цілої Америки, справжня фабрика подруж з усіми ріжними технічними способами.

Юма — це протилежність до Рено, міста рекордових розводів. Юма — маленьке містечко, положене в пісковій пустині, яке начислює всього 8.000 мешканців. Подружні уряди в Юмі відчинені вдень і вночі. Вистане сказати своє імя, заплатити два доляри оплати і можна мати шлюбну ліценцію в кишені. Вистане доплатити ще 5 долярів і... подружжя готове. За тих пять долярів дають уже шлюбну метрику і обручки. В Юмі можна зустрінути духовників усіх обрядів і найріжнородніших американських сект. Юму відкрив припадок. Якийсь урядовець цивільного уряду здефравдував гроші і виїхав до Голівуду. В Голівуді запросив він фільмові акторки, що про них він тільки у снах на своїй пустині мріяв, на шампанське. (Фільмові зірки не такі дуже неприступні, як про них говорять). При вині розвязався йому язик і він оповів про своє родинне місто та його практичні подружні улаштування. Юма добула в одній хвилині славу. Дефравдант вернувся у товаристві кількадесятьох закоханих пар до Юми. Дефравданта, який придбав малому селові невичерпане джерело доходів, привитали як тріюмфатора, бо всю шкоду заплатив він із із грубими відсотками. Немов довкола дому якогось лікаря чудотворця, або немов у якомусь живці почали рости гостинниці і ресторани, нічні льокалі і салі гри, як гриби по дощі. Згодом повстали в Юмі прегарні ювилірські крамниці, бюра подорожі і летунський майдан.

Подружжя на кредит.

До Юми їдуть усі, старі, молоді, багаті й бідні. Бо шлюбної оплати не треба зараз платити. Цивільний уряд замінився в заставничий уряд і кредитує клієнтам шлюб, коли вони дадуть застав. Дуже часто буває таке, що молода скидає зі себе плащ і дає застав, або молодий скидає з пальця перстінь і платить магістратську таксу.

Все булоб у найкращому порядку, якби сусідні стейти не підняли крику, особливо Каліфорнія. „Скандал" — кричали вони і обвинувачували Тексас, одначе не з релігійних, чи соціяльних мотивів. Ні, просто з конкуренційної зависти.

Покищо всі закохані, яким триденний речинець здається за довгий — мандрують до Юми, бо такі вінчання вважають романтичними і вони є в доброму тоні.

МАЛЯР, ЯКИЙ МАЛЮЄ НА ПЛЕЧАХ ГЕРЛЬСІВ.

Недавно приїхав він із краю долярів, хоч сам він із походження француз. Цей маляр здудував своїм пляном навіть край хмародерів і гангстерів. Називається він Раймунд Шоппі і малює на плечах американських танцюристок портрети і краєвиди. Перед своїм поворотом до Ню Йорку оповів він своїм знайомим із Монтмарту подробиці своєї оригінальної професії:

— Егеж, я малюю жіночі плечі. Цілими тижнями, в самому серці Ню Йорку малюю плечі герльсів. За кілька хвилин намалюю лице якогось ледаря, іноді портрет Містінгети, Льойд Джорджа, або Думерга. Часами малюю весілля, таке як ми бачимо ще сьогодні в Бретанії. З тими мальованими плечима виступають герльси на сцені. Вони незвичайно люблять такі живі малюнки, які стали в Америці правдивим спортом, що його американці назвали „шоппі". Вони свищуть при кожній такій нагоді з великого захоплення.

Яким чином попав Шоппі на таку ідею, яка заповнює йому кишені долярами? Зовсім просто: по прогуляній ночі на похміллі.

ФІЛЯТЕЛІЯ В ШКОЛІ.

У льондонських школах увели недавно філятелію як обовязковий предмет навчання. Марками учні дуже цікавляться. Новий предмет приняли учні дуже прихильно.

Філятелія є помічним предметом при науці географії та історії. Виявилося, що навіть найгірші учні в тих предметах по введенні помічного предмету філятелії — почали робити кращі поступи. Крім того є ще й ця користь, що учні збирають та складають марки систематично і творять підстави до дуже цінних збірок так, що ця „забава" може колись принести їм поважні матеріяльні користи.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ЗАЛЮБЛЕНИЙ

— Мій батько купив мені на уродини чудове спортове авто. Я по вуха залюблений у тій цяцьці.

— Ех, знову стара історія, — зідхає молода жінка — всюди машина заступає людину.

ДОРОГИЙ ГІСТЬ.

— Що ти робиш, щоб позбутись неожаданих гостей? — питає Максимець свого старого приятеля Недотепного, підчас відвідин.

— А цеж дуже проста справа, мій дорогий приятелю! Якщо моя жінка запримітить, що якийсь гість сидить у мене й забирає мені час, посилає негайно покоївку, щоб вона сказала, що мене кличуть до телефону!

В тій самій хвилині у дверях стає покоївка: „Пане Недотепний, вас кличуть до телефону!"

ВІДТЯЛАСЬ

Він: Чому саме гарні жінки завжди такі дурні?

Вона: Бо гарними вони мусять бути, щоб мужчини у них закохались, а дурними, щоб самі могли в мужчинах залюбитись.

Чудокури в куті трьох кордонів.

В куті трьох кордонів недалеко Ахен є, чи пак було багато курячих фарм. Ті фарми так дивно положені, що частина фарми лежить по німецькій стороні, а друга частина по голяндській. Нпр. місця куди кури свобідно ходять і де їх кормлять — лежать по голяндській стороні, зате місця, де вони мають свої гнізда, зносять яйця і висиджують курят — лежать по німецькій стороні. Та цілий дивогляд криється не в тому, що кури їдять у Голяндії, а яйця несуть у Німеччині. Ні, особливість цих курей в тому, що вони не зносять одно, чи два яйця денно, але пересічно 5 яєць. Про цей рекорд курячої плодючости довідались митні урядовці. Не дуже вірили вони в те, щоб плодючість курей була наслідком добірного голяндського зерна, тільки почали догадуватись іншої причини цієї плодючости. Бо й митні урядовці годували у своїх господарствах курей, які, хоч їли те саме зерно, неслися тільки раз денно і нічим не відріжнювалися від звичайних чубатих представниць курячого роду. Докладніше слідство виявило, що власники фарм підкидували до курячих гнізд голяндські яйця, щоб таким чином оминути митні оплати. Очевидно, що цілу ту справу курячої плодючости негайно зліквідували.

З листів до Редакції.

Львів, 12. III. 1937.

До Хв. Редакції „Діла“ у Львові.

У Вашому часописі з 3. березня 1937. у повідомленні з діяльности ЦСУС міститься ось така згадка: „На міжнароднім студентськім полі є ще одна організація, в якій ЦСУС одначе не приймає участи, бо вона досі не визнає української нації рівнорядним членом. Це католицька „Пакс Романа“, якої членом зате є львівська „Обнова“.

З огляду на те, що згадані слова не відповідають дійсності та є випливом непоінформованости дописувачів, щоб не поширювалося баламутство в цих справах, Виділ Т-ва „Обнова“ прохає помістити отсе вияснення: ЦСУС, Центр. Союз Українського Студентства, що не стоїть на якомусь конфесійному становищі, не може бути членом „Пакс Романа“, Міжнародного Союзу Католицьких Студентів; зате нема перешкод, щоб він не навязав звязків з нею. „Пакс Романа“ — це організація, якої членами є католицькі студентські організації ріжних народів. „Обнова“ є рівноправним її членом. З українських студентських організацій належить до неї також Ліга Української Католицької Молоді в Америці.

За Виділ Т-ва „Обнова“ у Львові:
Мотрук Яків, секр. Кордюк Василь, голова.

По широкому світі.

У совітській армії наказали воякам поздоровляти старшин.

Швеція закупила велику скількість мисливських літаків. Економічні установи зложили на протилетунську оборону 235.000 корон.

Румунський парлямент рішив 114-ма голосами проти 2-ох продовжити стан облоги до 15. вересня та поширити компетенції воєнних судів.

ЕПИСКОП ХОМИШИН НА АВДІЄНЦІЇ У ПРЕМІЄРА СКЛАДКОВСЬКОГО.

ВАРШАВА, 13. III. ПАТ. Премієр міністрів ген. Славой-Складковський приймив сьогодні на авдієнції епископа Гр. Хомишина.

НОВИНКИ.

— В справі щомісячного безплатного книжкового додатку. Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби враз із передплатою на березень прислали найдалі до 15. III. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на березень і дальші місяці дістануть безплатно тільки ті наші точні і безпосередні передплатники, що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який пришлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— Дешевий місяць книжки від 20. лютого до 31. березня. Докладні катальоги висилає Книгарня ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10.

— Дансінґ-вечірка в Клюбі Українських Еміґрантів площа Бернардинська 2, як звичайно, відбудеться дня 15. березня від год. 19.

— Панахида по Тарасові Шевченкові відбудеться 14. березня ц. р., в неділю, заразже по Службі Божій в годині пів до першої у Свято-Юрівській православній церкві у Львові, вулиця Францішканська.

— Куховарський курс (гіґієна і раціоналізація праці домашніх помічниць) розпічнеться в неділю 14. березня ц. р. в год. 6. веч. заходом Т-ва українських робітниць „Будучність“ при площі св. Юра ч. 5. Цей курс буде відбуватись у домівці Т-ва щодня від год. 5—7. веч. два тижні. Теми викладів цікаві й корисні для домашніх робітниць — між ін. загальна гіґієна, зокрема гіґієна кухні, правильне і здорове варення та багато інших необхідних того роду відомостей. Характер курсу теоретичний і практичний; цей другий головно в ділянці фахової праці помічниці. Оплата на курс одноразово: для членів 0.50 зол., для нечленів 1 зол. на покриття необхідних видатків. На курсі викладають Вп. Пані і Панове: Гургулівна, Домбчевська, д-р Коренець, д-р Дзеровичева, інж. Колтунюківна, д-р Носковська, д-р Кордюк, д-р Парфанович, інж. Рижевський. Просимо Вп. Пань дати змогу і заохотити свої домашні робітниці до участи у тім вельми потрібнім, зрештою першім у нас курсі.

— „Наталка Полтавка“ у радіо. Цю нашу оперету передаватиме львівська радіостація на всю Польщу вівторок 16-го ц. м. в год. 19.20. Участь беруть у ній ті самі передові артисти, що виступали у Великому Театрі у Львові, а потім обїхали з нею наших найбільших десять міст: Марія Сокіл, Л. Кривіцька, Романовський, Сорока, Поліщук і Тисяк. Диригує А. Рудницький. Передача триватиме до год. 20.40. Українські радіослухачі повинні скористати з нагоди і написати свої враження про авдицію до „Польського Радія“ Львів, Баторія 6 або Варшава, Мазовецька 5.

— Академія в 300-ліття смерти митрополита Велямина Рутського відбудеться 21. ц. м. вполудне в салі Великого Театру у Львові. Академію влаштовують львівські центральні українські культурно-освітні установи (Просвіта, Н. Т. Ш., Рідна Школа, Духовна Семинарія, Богословське Науковое Т-во й ін.) при співучасти трьох хорів, оперного співака Мих. Голинського і т. д.

— Поклін Рідної Школи Шевченкові. Молодь усіх львівських шкіл, вселюдних і середніх, Т-ва „Рідна Школа“ у Львові вшанує 76-ліття смерти Т. Шевченка святочним концертом у середу, 17. ц. м. у великій салі „Народнього Дому“ (б. театр Ріжнородностей). Початок год. 7. веч. Програма на запрошеннях. Білети набувати в книгарні „Рідної Школи“ при вул. Сикстуській ч. 20, в дні концерту при касі від год. 5.30 попол. за запрошеннями, які також там можна дістати.

— Боротьба зі старінням. В салі міського промислового музею у Львові говоритиме у вівторок, 16. ц. м. д-р Макс. Юрім на тему: „Роля хірургії в боротьбі зі старінням (Воронов, Штайнах, Доплер і ін.)“ Початок в год. 19.30.

— Поштова агенція буде відкрита з днем 21. ц. м. в Добряниці повіт Перемишляни.

— Місцевости, в яких краевид заслугує на охорону. Станиславівський воєвода ген. Паславський устійнив, що до місцевостей, в яких мають пристосовувати спеціяльні будівельні приписи забудування осель та в яких краевид заслугує на охорону, у станиславівському воєвідстві є такі: у коломийськім повіті громади Космач, у косівськім повіті громади: Гринява, Ясенів Горішній, Косів, Кути, Соколівка та Жабє і з громади Кути Старі: Білоберізка. Розтоки. Рожен Малий,

ЖИТТЄВІ МИГУНЦІ.

Купецька жилка.

— Пане добродію, може купите пляшку соку? Правдивий, малиновий сок. На цукрі, з найліпших овочів, нефальшований. Тільки цю єдину останню пляшку маю. Прошу, візьміть, не пожалуєте.

Маленький, миршавенький, старий чоловічок витягав до мене пляшку. Крізь ясне шкло червонілась як кров густа рідина.

— Ні, не куплю. Не потребую ніякого соку, — кажу і не дивлюсь навіть на мандрівного перекупня.

Та мабуть скоріше можна спекатися найтяжчого вірителя, найдошкульнішої недуги, як нахабного перекупня.

— Візьміть, пане добродію, не пожалуєте. Дайте мені старому заробити. Адже я не можу на другий поверх лазити задурно. Ледви ходжу.

Я не відзивався, хоч слова старого залоскотали мене коло серця і мені жаль було дивитись на цю напів згорблену постать. Я готов уже був купити пляшку соку, але найважнішою причиною моєї рішучости був... брак готівки. Просто в кишені не мав ні сотика.

— Не маю часу! Дайте мені спокій з вашими соками! — воркнув я під носом і ще живіше почав писати.

Старий не дав за виграну. Пішов до сусіднього столика.

— Пане добродію, маю вже тільки цю останню пляшку соку. Що я з нею зроблю?

— А щож я тому винен? Випийте або вилийте, то самі поживете ще зо 20 літ і чужого здоровля не будете мати на совісти, — процідив крізь зуби мій товариш, Патля, що саме під цю пору морочив собі голову якоюсь статистикою.

Старий чоловічок зідхнув важко і нахилився з таємничим виглядом до Патли.

— Пане добродію, я маю одну важну справу.. Може ви мені порадите.... Я потребую адміністратора дому... Тільки я не хочу правника ні адвоката... Я хочу якогось чесного чоловіка. Може ви мені в редакції порадите. Прошу не дивитись на мене, що я так нуждено виглядаю... Я мушу працювати. Я маю дві камяниці. В одній меншій сам мешкаю і даю собі якось раду. Але до другої потребую адміністратора.

Я відірвався від скриптів і насторожив цікаво вуха. Патля подивився спудований на перекупня, відтак на мене. Я підморгнув йому значуче.

— Багато не можу платити.... Трикімнатне мешкання і якусь доплату...

Я підскочив при бюрку. Трикімнатне мешкання! Таке і мені і не снилось. Таж мені відпадає дотеперішній видаток на комірне! Ще й доплата буде.

Я почав давати найріжнородніші сиґнали Патлі. З тяжким трудом він зрозумів мене. (Статистика та рахунки притупили в ньому догадливість). Показав старому мене.

— Прошу звернутись до мого товариша. Він найкраще до цього діла надається.

— Прошу дуже, можу вам станути в пригоді, — сказав я. — Але мушу знати умовини. Де ця камяниця?

— На вулиці Зибликевича. Триповерхова камяниця. З комфортом... Як пан редактор будуть ласкаві... то прошу. Трикімнатне мешкання, світло, лазничка і 50 зол. місячно.

— Добре! — пристав я.

— Але це щойно від другого місяця, — відповів старий. — Прошу ласкаво подати мені адресу, я повідомлю.

Я подав адресу. Старий втішений, як дитина, почав трясти моєю рукою. Я не менш врадуваний тряс його рукою. Старий попрощався. Вже коло дверей пристанув.

— Може, пане добродію, візьмете цю пляшку соку..., щоб я з нею не носився. Дуже добрий сок.

Не лицювало мені свіжо спеченому адміністраторові триповерхової камяниці відмовляти. Позичив я в Патлі 3.50 зол. і заплатив.

— — — — — —

Пляшку соку випив я уже давно. Від того часу минуло 2 місяці. Розпитував я про старого в людей. Він справді має дві камяниці, але адмініструє покищо ними сам. Адміністраторів зголосилось більше... І кожний купив пляшку соку.

— — — — — —

Сенс моральний з цього ясний, як 3-поверхова камяниця. Хто вміє безробітному журналістові осолодити життя пляшкою соку і надією, що він може стати нараз адміністратором камяниці, той може бути і добрим купцем і каменичником.

Гіякинт Брунька.

Рожен Великий, а з громади Пістинь: Брустури, Пістинь, Прокурава й Шешори. В надвірнянськім повіті громади: Делятин, Яблониця, Яремче, Надвірна, Ланчин, Микуличин, Пнів, Пороги, Ворохта й Зелена та з громади Ослави Білі: Ослави Білі, Ослави Чорні, Заріче и. Пр., з громади Росільна: Космач, Кривець, Росільна, з громади: Солотвина: Бабче, Манява, Маркова, Солотвина, Заріче, та з громади Старуня: Гвіздь і Молотьків. У стрийськім повіті: з громади Моршин: Моршин. У місцевостях тих компетентна влада може відмовити дозволу на будову, перебудову або зміну будинків, наскільки ті роботи спричинили би опоганення краєвиду, а можнаб це оминути вибором іншого місця, або іншим оформленням будинку чи його частин.

— **Нагла смерть у трамваю.** У трамваї ч. 1 помер нагло почтовий емерит Микола Солецький (вул. Петра ч. 21) літ 64, імовірно на удар серця.

— **Жертви денатурату.** В Лібухорі турчанського повіту на весіллі у Луця Цитрина давали гостям пити приправлений денатурований спірт. Наслідки були страшні: 80-літній господар Гафиц умер, а 35-літній Гатун осліп. Справою занялася самбірська прокураторія.

— **Дефравдація у громадському Уряді.** В громаді Підкамені рогатинського повіту переведено люстрацію, яка ствердила недостачу 446 зол. Громадського касієра зложено з уряду.

— **Краєва хроніка.** Чортківський суд присяжних засудив на 7 літ вязниці Івана Випитового з Яблонова за вбивство батька. — В Ярославі повісився 38-літній купець Сімхе Розен. Тому що на його голові знайшли рани, підозрівають, що Розена хтось убив задля грабунку, опісля повісив.

— **Божевільний втопив товариша.** В селі Кривка турчанського повіту 24-літній Ілько Киш ішов з 23-літнім товаришем Онуфром Паленичаком кладкою понад річку Кривчанку, в якій вода сильно прибрала. Посередині кладки Киш, що був несповна розуму, ухопив нагло Паленичака ззаду і разом із ним скочив у воду. Тонучим поспішили на рятунок люди, а коли два з них почали також тонути, Паленичак щез у розбурханих хвилях. Показалося, що Киш хотів скінчити самогубством, а разом з ним мав згинути Паленичак. Довідавшись, що тамтой утонув, підрізав собі горло косою.

— **Згоріло троє дітей.** Селянин Чеслав Чекальський у Вигоді під Іновроцлавом, виходячи з жінкою до ліса по дерево, замкнув у хаті троє дітей. Діти бавились коло печі, в якій горів вогонь, і спричинили пожежу. Заки вернулись родичі, хата згоріла до тла, а в ній втратило життя троє дітей.

— **Намагане ошуканство.** Перед коломийським городським судом відповідав колишній священник Амброзяк, відомий свого часу адміністратор хлібоїдського органу „Селянський Прапор", що виходив у Станиславові за польські гроші, за намагане матримоніяльне ошуканство. Назвавши себе Феліксом Гавденсом, він оголосив у львівських польських часописах анонс, що переводить розводові процеси перед консисторським судом, а в листах до легковірних інтересентів покликувався на свої нібито знайомства в консисторі. За переведення процесу домагався 500 зол. Знайшовся якийсь Роман К. зі Львова, що звернувся до Гавденса за порадою в розводовій справі, але вже по кількох листах переконався, що прізвище Фелікс Гавденс було фікцією. Поліційні доходження викрили, що автор оферти є Амброзяк і живе в Коломиї. Він має на своєму сумлінні багато інших учинків, за які церковна влада відобрала йому священничий стан.

— **Небезпечна залізнича лінія.** В останніх часах множаться знову трагічні випадки на ославленій залізничій лінії Львів-Яворів, що місцями побудована на гостинці, призначеному для колового і пішого руху. Перед кількома днями потяг знову переїхав на смерть 50-літнього Иосифа Кусяка з Рясни Руської. Кусяк ішов гостинцем і не чув потягу, що надіхав із заду. Крайня пора зробити лад з тою залізницею!

— **Стан води на Дністрі і Сяні.** В Незвиськах пов. Городенка вода у Дністрі піднеслася на півтретя метра понад нормальний стан. Небезпеки повені нема. Піднеслася теж вода в Стрию. В місті Стрию рівень води на 1.70 м. понад нормальний стан.

— **Самоходова катастрофа** сталася біля місцевости Понін костянського повіту. Вантажне авто купця Качмарка з Лешна, що везло дріб і набіл на торг до Познаня, почало нагло перевертатись і впало в придорожній рів. Дві жінки вбилися на місці, а третя тяжко потовклася. Три мужчини і шофер вийшли цілі.

— **Морська потвора.** Як повідомляють з Ріо де Жанейро, рибалки, що тягнули сіти на ріській пляжі, званій Леблон, виловили величезну раю ваги 1,800 кг. Велитенська потвора з плоскою головою і широкою на метер пащею зірвала рибалкам сіти і мало не затопила одного байдака. Тому, що ніхто не хотів купити цього морського велитня, рибаки рішили подарувати його до музею.

— **Здефравдував пів міліона шилінгів.** Доходження у справі Крендлера, що спроневірив пів міліона шилінгів на шкоду віденської фірми Пік, виказали, що Крендлер після дефравдації виїхав до Бадену, де до кількох днів більшу частину грошей програв,а за решту купив самохід, яким утік до Польщі. Крендлер находиться у вязниці в Станиславові.

— **Бються за діямантові поля.** Із Джорджтавн, столиці англійської Гуяни повідомляють, що один робітник знайшов величезний 303-каратовий діямант у джунглі, віддаленій 100 миль від міста. Коли вістка про це розійшлася по краю, тисячі людей почало мандрувати на місце, де робітник знайшов свій діямант. Поліція була безсильна супроти ватаг, які почали між собою битися, хто прийде перший. В тих бійках згинуло сто осіб, а кількасот було ранених. Влада мусіла вжити війська, щоби зробити порядок. Одночасно унормувала спосіб експльоатації піль, роздаючи ліценції за порядком.

— **Смерть великого музики.** В Будапешті помер у 80-му році життя один із найбільших скрипкових віртуозів світу, Евген Губай, найвизначніший мадярський композитор. Лишив коло 150 музичних творів, опертих переважно на народних мадярських мотивах, симфонічних композицій і опер, які виставляли у всіх европейських театрах. Останнім твором Губая була симфонічна поема „Анна Кареніна".

— **Небувалий буревій** шалів у Сідней та околиці в Австралії, причому згинуло кількасот людей шкоди величезні.

— **Ріжні вістки.** В почтовім уряді в Гаванні опинилась пачка, адресована до одного вищого військового, в якій було 15 кг. динаміту. — З причини студентської демонстрації університет у Софії замкнули на необмежений час. — Німецький пасажирський літак, що удержує летунську комунікацію з Південною Америкою, впав над рікою Гамбія в Африці. Залога числом 4 людей згинула.

Інтерпеляція пос. В. Кузьмовича.

Дня 11. ц. м. на засіданні сойму вніс пос. В. Кузьмович інтерпеляцію до міністра освіти у справі недостаточного умотивування перенесення старших учителів українців на терені львівської шк. кураторії. В інтерпеляції порушив передовсім справу учителів: Габлевича Івана й Іванця Володимира.

Успішний зворот у ділянці обезпечень на життя.

Проголошене в нинішнім „Моніторі Польскім" перенесення польського стану обезпечень Повшехного Товариства Обезпечень „Котвиця" (Der Anker) С. А. на Товариство Обезпечень на життя „Віта і Краківське" С. А. безсумнівно живо зацікавить публику, бо через сполуку обох товариств краєвий обезпечевий промисл поважно зміцниться. Товариство „Віта і Краківське" положило перед кількома літами великі заслуги для господарського життя співділаючи при реорганізації обезпеченевого промислу дорогою санації життєвого відділу б. краківського Товариства Взаїмних Обезпечень у Кракові. Тепер, з огляду на те, що перебрали стан обезпечень, активів і випробований організаційний апарат „Котвиці", яка більш як 70 літ успішно вела обезпеченеву ідею в нашім краю, Товариство „Віта і Краківське", здобуло дуже поважні можливості поширити обсяг своєї діяльности.

Дотеперішня організація „Котвиці" буде надалі співділати в адміністрації полученних портфелів і при нових обезпеченнях; Товариство „Віта і Краківське" змінить свою фірму на Сполучені Товариства Обезпечень „Віта-Котвиця" С. А.

Зі судової салі.

АРЕШТУВАЛИ СВІДКА НА САЛІ РОЗПРАВ.

Перед судом присяглих у Золочеві станули в пятницю 12. ц. м. підсудні: Микола Качоровський з Івачева і Мирон Шаблій з Підгайчик, обвинувачені за комуністичну діяльність. На розправі зізнавав св. Михайло Башуцький зі Зборова, який у слідстві обтяжив підс. Качоровського, кажучи, що дістав від нього комуністичні летючки. Після зложення присяги св. Башуцький відкликав свої зізнання, кажучи, що підс. Качоровського обтяжив з пімсти і від нього не дістав ніякої літератури. На приказ прок. Бартля цього свідка негайно арештували і відвезли до арешту на замку. На основі вердикту суддів присяглих трибунал під проводом віцепрез. Млинарського засудив М. Качоровського на 7 років вязниці, Мирона Шаблія на 4 роки вязниці та обох на втрату публичних і громадянських прав по 10 років. Обвинувачував прок. Бартль. Підсудних боронили: адв. д-р Струсевич, адв. д-р Пиндик і м-р Імбер.

—o—

З опери.

Великий Театр: „Мадам Батерфляй", опера Пучінія.

В пятницю виставлено в міському театрі у Львові оперу Пучінія „Мадам Батерфляй", П-ні Г. Ліповська, що взяла на себе нелегке завдання, ролю Хо-Хо-Сан, співала добре й гарно, зате мало переконувала своєю грою. Адам Добош найменш захоплює і в пянісімах і в фортіссімах. Консуль З. Дольницького був дуже добрий як у співі, так і в грі. П-ні З. Галінська (Сузукі) має гарний глибокий реєстр, п. І. Гляди (Ґоро) місцями шаржував. П. Р. Враґа (Бонза) виконав свою ролю з питомим собі темпераментом. А. Должицький вів орхестру знаменито, та мушу зазначити, що деякі інструменти не завсіди грали чисто.

Роман Сімович.

—o—

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „ТАРЦАНОВА ВТЕЧА".

Фільма подібна до попередніх із Вайсмілером, що чудово відтворює тип людини вихованої на лоні природи, де панує над хижаками. Маємо тут ті самі мотиви та сцени, що і в циклю попередніх „Тарцанових пригод". Сцени, де бачимо диких звірів, праліси і краєвиди — найгарніші. Головною, в усякому разі найцікавішою, дієвою особою є малпа, що сміється як людина. Можемо подивляти Вайсмілера як плавця і добре виреженсеровану неймовірну сцену боротьби Тарцана під водою з крокодилем. У фільмі повторяються давні мотиви, як підмога слонів у хвилині небезпеки, але є симпатичні веселі нотки з добрим коміком і сатирою на комфорт у пралісах. Марґаріт Салівен партнерка Вайсмілера дуже добре підходить до цієї ролі.

—o—

Спорт.

РЕЧИНЦІ ЗМАГАНЬ ОКРУЖНОЇ ЛІҐИ.

4. 4. Україна — Польонія.

11. 4. Україна — II. Сокіл, Польонія — Погонь І б, Лехія — Чувай.

18. 4. Ресовія — Україна, Чорні — II. Сокіл, Лехія — Польонія, Гасмонея — Погонь І б.

25. 4. Україна — Корона, Польонія — Гасмонея, Лехія — Погонь І б, II. Сокіл — Чорні.

2. 5. Чорні — Огнісько, Погонь — Гасмонея, Ресовія — Лехія, Чувай — Р. К. С., Польонія — Корона.

6. 5. Україна — Ресовія, Чорні — Гасмонея, Погонь І б — Р. К. С., Корона — Чувай, Польонія — II. Сокіл, Лехія — Огнісько.

9. 5. Чувай — Україна, Ресовія — Чорні, Р. К. С. — Гасмонея, Погонь І б — Лехія, II. Сокіл — Польонія.

16. 5. Огнісько — II. Сокіл, Польонія — Чувай.

23. 5. Польонія — Україна. Погонь — Огнісько, II. Сокіл — Р. К. С., Чорні — Чувай, Лехія — Корона, Гасмонея — Ресовія.

27. 5. Чорні — Україна. Гасмонея — Польонія, Огнісько — Р. К. С., Чувай — Лехія, Корона — Погонь І б.

30. 5. Україна — Р. К. С., Гасмонея — II. Сокіл, Лехія — Чорні, Корона — Огнісько, Ресовія — Польонія, Погонь І б — Чувай.

6. 6. Огнісько — Україна. Польонія — Чорні, Лехія — Гасмонея, Ресовія — Чувай, Корона — Р. К. С., II. Сокіл — Погонь І б.

13. 6. Гасмонея — Україна. Погонь І б — Польонія, Р. К. С. — Чорні, Чувай — Огнісько, Лехія — II. Сокіл, Ресовія — Корона.

20. 5. Ресовія — Погонь I б. Польовія — Лехія. Р. К. С. — Чувай. II. Сокіл — Корона. Огніско — Гасмонея.
27. 5. Україна — Погонь I б. Р. К. С. — Лехія. Огніско — Польовія. Чувай — Гасмонея. II Сокіл — Ресовія. Корона — Чорні.
28. 5. Лехія — Україна. Гасмонея — Корона. Польовія — Р. К. С. Огніско — Ресовія. II. Сокіл — Чувай. Чорні — Погонь I б.

Господарів подаємо на першому місці. З Окружної Ліґи спадають дві дружини.

ФУТБОЛЕВІ РЕЧИНЦІ А-КЛЯСИ В СТАНИСЛАВОВІ.

Минулої середи вильосовано речинці мистецтва станиславівської А-кляси. Пролом гратиме в такі дні: 25. 4. Раз Два Три — Пролом; 6. 5. Пролом — Покуче; 9. 5. Пролом — Брошнів; 23. 5. Пролом — Ґірка; 27. 5. Пролом — Ревера; 30. 5. Рашне — Пролом.

Не вильосовано зовсім стрийської Погоні, бо відомо, що Погонь виступила з СПЗПН-у.

Спортові новинки.

Україна — Погонь (Ліґова). Товариські змагання обох дружин відбудуться в неділю 14. ц. м. в год. 11. передполуднем на грищі Погоні.

Русь — Вікторія (Пільзно). Мистецькі змагання чеської Державної Ліґи. Якщо Русь виграє ці змагання матиме тоді сильну надію вдержатись у Лізі, бо Вікторія це найголовніший суперник Руси, яка відріжнялась від неї ріжницею 6 пунктів.

Кімберлєйські Динамітери знову програли. Мистецька дружина світу, канадійські гокеїсти знову програли з англійською дружиною Вемблей Ліонс 2:4 (1:2 0:1, 1:1).

Метч Шмелінг — Браддок у Берліні. Шмелінг запропонував Браддокові відбути боксерські змагання за мистецтво світа в Берліні, запевнивши Браддокові 250.000 долярів приходу. Імовірно Браддок прийме цю пропозицію, бо в Америці веде дехто, головно жиди й ріжні масковані соціялістично-комуністичні організації сильну пропаганду бойкоту тієї спортової імпрези, так що організатори побоюються дефіциту.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

КАЛУШ:
14. III. Шаріка.
15. III. Муж двох жінок.
16. III. Чорногора в огні (Довбуш).
17. III. Вій.
18. III. Шельпут.

З Калуша іде театр до Станиславова. Дня 20. III. в суботу виставить театр оперету Я. Барнича „Шаріка“. Білети можна вже набувати в Українській Книгарні.

Український Театр „Заграва“.

НАДВІРНА.
14. III. „Тарас Шевченко“.
СТАНИСЛАВІВ:
15. III. „Тарас Шевченко“.
16. III. „Тарас Шевченко“.
17. III. „Мурашлі“.
18. III. „Земля“ Стефаника (академія).

Великий Театр:

Неділя, 14. III. год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен“ з Іриною Айхлеріянною. Год. 8. веч. „Строєнний двір“ опера.

Понеділок, 15. III. год. 8. веч. Виступ балету Джоса.

Вівторок, 16. III. год. 8. веч. Виступ балету Джоса.

Середа, 17. III. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен“ з Іриною Айхлеріянною.

Четвер, 18. III. год. 7.30 веч. Мадам Сан Жен“ з Іриною Айхлеріянною.

П'ятниця, 19. III. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен“ з Іриною Айхлеріянною.

Субота, 20. III. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен“ з Іриною Айхлеріянною.

Кіна.

АПОЛЬО: „Пісня й мами“ з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Напотріб“.
ВАНДА: „Родина Ротшильдів“, „Нас ще Конґо“.
ГРАЖИНА: „Маєрлінґ“.
ЕВРОПА: „Поворот до життя“.
КАСИНО: „Втеча Тарзана“ з Джонні Вайсмилером.
КОПЕРНИК: „Шарша легкої бригади“ (Кримський орел).
МАРУСЕНЬКА: „Шарша легкої бригади“ (Кримський орел).
МЕТРО: „Местник“ („Робін Гуд із Ельдорадо“) Вернер Бакстер.
МІРАЖ: „Графиня Маріца“ із Секе Сакалем. „Ільонка“ з Францішкою Ґаль.
НЕВА: „Антін Адверз“.
ПАНОС: „Голгота“.
ПАЛЯС: „Пісеньки Відня“ із Секе Сакалем.
ПАН: „Сильветки“.
РАЙ: „Буде краще“ із Щепком і Тоньою.
СВІТ: „Агасвер“ (Жид вічний скиталець) і „Тайна д-ра Чандлера“.
СТИЛЬОВЕ: „Не цілуй у кіні“, режія Ґерман фасон.
ТОН: Фліп і Флап „Циганське дівча“.
УТІХА: „Грішник мимоволі“, режія Кожну можна купити“.
ХИМЕРА: „Моя зіронька“ з Шерлі Темпль. „Герой“ з Волесом Бері.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Єгипет“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 14. березня 1937.

Берлін (357) 10.30 Тріо а-моль Чайковського. 12.00 Орх. музика, 18.00 Весняна авд., 20.00 Форт. рецітал, 20.30, 21.00 Симф. концерт. **Білгород** (437) 18.30 Популярна музика, 21.10 Пісеньки, 22.30 Легка музика, **Братислава** (299) 17.00 Рос. мішаний хор, 17.25 Популярні словацькі пісні, 19.45, 20.00 „Легка кавалерія“ оп. Суппе, **Будапешт** (550) 12.30 Концерт оп. орх., форт., 14.00 Циганська музика, 15.50 21.35 Сальон. музика, **Відень** (507) 11.45, 12.00 Великий концерт бажань, 15.40 Квартет цис-моль Бетовена, 17.35 18.00 Для міст і сіл, великий розр. концерт, 19.10 Каберет, 20.05, 21.00 Комедія Мелєра й Льоренца. 22.30 23.00 Концерт скандинавської музики, **Дайтшляндзендер** (1571) 9.00 Безжурний поранок, акордеон, йодлер, скрипка, 11.00 Фантазії на орґ. Вірліцера, 14.00 Для дітей, 15.10 Веселий репортаж, 18.00, 19.00 Гарні мельодії, орх., 20.00 Форт. рецітал Вальт. Гізекінґа, **Кошиці** (259) 12.45 Оперетові фр. і віденські мельодії, 15.45 Геройські пісні, 16.00 „Король Святополк“ драма Стодоя, 18.00 Для Закарпаття. **Кенігсберг** (291) 20.00, 21.00 „Фігарове весілля“ оп. Моцарта, **Міляно** (369) 15.30 „Навуходоносор“ оп. Вердія, 17.00, 18.00, 19.00 Симф. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Вондер-Бар“ оп. Качера, **Мінхен** (405) 13.00 Орх. концерт, 15.05 Солісти, 16.00 Веселе пополудне, 18.40 Нар. пісні, сопр., тенор, 19.05 Форт. рецітал, 20.00, 21.00 Вагнерівський вечір, **Прага** (470) 14.30, 17.35 18.00 Нім. авд., ревія, орх., спів, 21.10 Вечір оп. музики, спів. **Радіо Парі** (1648) 13.00 Орг. музика, 14.15 Пісеньки, 16.00 Пісня, відсп. Ж. Монталь, 17.00 „Ле Капріс“ песа Клеманта „Ле Деклис“ песа Клеманта, „Ен соер“ песа Бляншара. 20.00 Весела авд., 21.45, 22.00, 23.00 „Ле Пріпс Травесті“ ком. Маріво, „Ле Сінсер“ ком. Маріво, **Рим** (421) 19.50 Сценка, 20.40 Розр. музика, 21.00 Орх. концерт.

Понеділок, 15. березня 1937.

Берлін (357) 17.00 Концерт солістів, 19.15 Фантазія на скр. та форт. ц-дур Шуберта, 20.10 Розр. концерт, **Білгород** (437) 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Опера, **Будапешт** (550) 15.40 Сольо на цимбалах, 18.00 Воєнні марші. 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Гуніаді Лясльо“ оп. Еркеля, **Відень** (507) 17.40 Шведські пісні, Д. Цег сопран, 21.00 Концерт військ. орх., **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Пісні до слів Айхендорфа у вик. хору, 20.10 Солісти, скр., спів, 22.30 Музика. **Кошиці** (299) 18.00 Для Закарпаття, **Міляно** (369) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Інстр.-вок. концерт із участю Мерцедес Капсір і Вен. Джіглі, 22.10 Танк. музика, пісоньки, **Мінхен** (405) 12.00, 18.00 Орх. концерт, 18.15 Розр. музика, **Прага** (470) 16.35 Квартет ф-дур Двожака, 17.35 Скрипка, **Радіо Парі** (1648) 13.00 Легка музика, 14.15 Пісні, 16.00 Мельодії, 18.30 Форт. музика на 4 руки, 18.45 Спів. рецітал, 19.30 Форт. твори на чотири руки, 18.45 Спів. рецітал, 19.30 Форт. твори на чотири руки, 19.41 Пісні, 21.00 Весела авд. 21.45, 22.00 23.00 „Ля дамнасіон де Бляншфлер“ містерія М. Лєва з муз., **Рим** (421) 17.15 Легка музика, 18.00 Поезії, 20.40 Розр. музика, 22.40 Танк. музика.

Вівторок, 16. березня 1937.

Берлін (357) 9.30 Всячина для матерей та дітей, 12.00 Концерт орх., 18.00, 20.10 Концерт, 19.00 У снігах і ледах Швайцарії, **Білгород** (437) 18.30 Оперові арії, 19.50 Популярні пісоньки, **Братислава** (299) 19.10 Нар. слов. пісні, **Будапешт** (550) 18.25 Сольо на тарогато, 19.30 Спів. рецітал, 22.35 Циг. музика, **Відень** (507) 12.00 Концерт, Легарові мельодії, 15.15 Авд. для дітей, 17.20 Арії у вик. П. Нікель-Мусіль, 17.40 Суїта Реґера на віольончелю, 19.10 Камер. музика, 20.00, 21.00 „Весела азбука“ муз. авд., орх., солісти, 22.20 Форт. рецітал Мих. Орлова. **Дайтшляндзендер** (1571) 15.45 Спів, 16.00 Орх. концерт, 19.00 Веселий вечір, 20.10, 21.00 Вок.-муз. концерт, 22.30 Віол., фортеп., **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття. **Міляно** (369) 17.15 Форт. рецітал, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.30 Форт. рецітал М. Барцеті, **Мінхен** (405) 9.00 Музика, 10.30 Для дітей, 12.00, 13.15 Орх. концерт, 16.50 Фантазії Шумана, 17.10 Давня святочна музика, 20.10 „Справжній приятель“ ком. Ґольдонія, **Прага** (470) 15.40 Спів. рецітал Горватової, 17.30 Популярна музика, 18.20 Нім. авд. (пісні моравських і шлеських композиторів), 20.05, 21.00 Симф. концерт, **Радіо Парі** (1648) 13.00, 14.00, 14.30 Розр. музика, 14.15 Пісні, 18.30, 19.30 Спів. рецітал, 18.45 Скр. соната Нардіпія, 19.45 Скр. рецітал, 21.05 Діяльоґ, 21.45, 22.00, 23.00 „Лянонс же а Марль“ песа П. Кльоделя, **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Чародійний флєт“ оп. Моцарта.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 14. березня 1937.

.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, Музика з гр. пл., Що може дати селові халупничий промисл. 8.40 Бльок: Шепіт цвітів, гр. пл., 8.45 Програма на нині. 8.50 Ранішній денник, 10.35 Для всіх, музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, орх., форт.; у перерві ок. год. 13.00 Театральний огляд. 13.45 Офенбах: „Гофманові казки“, фантазія, гр. пл., 14.00, 15.00 Народна капеля, 14.30 Репортаж, 15.30 Для села: Організація сільської громади, Огляд ринків сільських продуктів, 16.00 Рекламовий діяльоґ, 16.05 Рекламовий концерт, 16.15 Мельодії зі звуковиків, гр. пл., 16.30 Театр Уяви: „Відьма“ на осн. Е. Ожешкової, 17.00 Підвечірок при мікрофоні: мала орх., солісти; у перерві ок. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 „Іде Мольський в руці ода“, літер. нарис Ст. Василевського. 19.15 Мішаний концерт: сопран, фортепіян, 19.45 „Білий мак“ новели Вол. Тужанського, 20.00 Продовження мішаного концерту. 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний денник, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Замки на леду — Весела Сирена, 21.30 Скрипковий рецітал у супр. форт., 22.00 Орхестра; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкові мельодії, гр. пл.

Понеділок, 15. березня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: З гарних книжок, муз. з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Виїмки з оп. „Фавст“ Ґуно, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Сусідські сплітки, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Ревелєрси, гр. пл., 15.55 Апель Ліґи охорони звірят, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Куток мови, 16.30 Сучасний балет, гр. пл., 17.05 Суспільне знання та сусп. життя: Соціольоґ і практик, 17.20 Ґречанінов: Квартет ґ-дур, смичк. квартет, 17.50 В гостині у бобрів, 18.00 Про наукову організацію, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика далеких країн, гр. пл., 18.40 З вікна першого поїзду львівсько-черновецької залізниці, 18.50 Княжий чи радовий засів, 19.00 „Вуглярева весна“ фрагм. із пов. Мих. Русінека „Плютон з Дикої Левади“, 19.20 У країні вина та чардаша, авд. з нагоди держ. свята Мадярщини, 20.05 Форт. рецітал, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Коля Рієнці“ фрагм. із драми Ад. Асника, 21.30 Мала орхестра, 22.00 Симф. концерт; у перерві в год. 22.25 Останні вістки, 23.00 Легка й танк. музика з гр. пл.

Вівторок, 16. березня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Історія про снігову бабу“. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Популярна музика, дута орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Бараболяний рак загрожує Сх. Галичині. 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Оперетові попурі, гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Віденські мельодії, 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Форт. рецітал, 17.00 „Будні пп. Ковальських“ говорена повість, 17.15 Китайська музика, гр. пл., 17.45 Скеч: На святі, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 На слов'янську тему, гр. пл., 18.35 Література споґадів дитинства, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Одна чи багато організацій молоді. **19.20 „Наталка Полтавка“ оп. Миколи Василенка до лібрета Котляревського, з Марією Сокіл, Л. Крившцькою, Вас. Тисяком, А. Сороною, І. Романовським, під дир. А. Рудницького.** 20.40 Вечірній денник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 „Вальси пані Теодозії“ муз. авд., 21.40 Щирість у поезії, нарис Карла Іжиковського. 22.00 Трансм. з Льозанни: Концерт спів. ансамблю: Мотет і мадригал, 22.30 Музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 88.98, 88.55, Доляри американські 5.28·50, 5.26·00 доляри канад. 5.27.50—5.22·00, Фльорени гол. 289.00—287·30, Франки фр. 24.24—24.10, Франки швайцарські 120·60—119·80, Фунти англ. 25.84—25·68, Ґульдени данц. 100.20—99·80, Корони ч. 16.60—15.80, Кор. дан. 115·29—114.44, Кор. норв. 129.88—128.90, Корони шв. 133.23—132.25, Ліри італ. 24.20 — 23.70, Марки фінл. 11.43—11.00, Марки нім. 124·00—120·00, Шил. австр. 96.00—95.00. Марки нім. срібні 133, 128.

Акції.

Банк Польський 100·00, Цукор 30·00. Вуголь 20·75, 21·25, Ліпьпоп 13·90, 13·75, Островець 29·75, Стараховичі 34.25, 33·75 Габербуш 37·50, Моджеїв 7·75.

Тенденція дещо сильніша.

Папери.

3 поз. інвест. 1. ем. 65.25, серія 84·50, 3 проц. поз. інв. 2 ем. не нотована, 5 пр. поз. кон. 54.00, 54.30, 5 проц. поз. жел. 52·26, 53·50, 6 проц. поз. дол. 48·50, купон 49·56. 4 проц. пр. дол. 45·75, 7 стабіл. 361·00, купон 71·76, 4 проц. поз. консол. 52.50, 50·75, 51·00, два останні дрібні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 13. березня ц. р. кооперативам платить за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·15 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.20 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·00 „
молоко від 11. I. ц. р. . . .	0.16—0 17 „
копа яєць	3.20 „

Тенденція на масло знижкова, на молоко сильна, на яйця вдержана.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 13. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахоярні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясені, повногруді товсті	1.45 зол.
Індики I. кл., добре умясені, повногруді товсті	1.20 „
Курки молоді I. кл. товсті без напияку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.30 „
Качки товщеві I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.35 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори членів Товариства **„Українська Бесіда"** у Львові вул. Рутовського ч. 22/І. відбудуться в суботу дня 3. квітня 1937 р. в годині 6. вечором зі звичайним денним порядком. Якщо в годині 6. веч. не буде достаточного числа членів, передбаченого статутом — Збори відбудуться на годину пізніше без огляду на скількість членів (§ 24 ст.) з важністю рішень. — Від Виділу Т-ва „Українська Бесіда" у Львові. 417 1—2

Дирекція гімназії Р. Ш. в Яворові розписує конкурс на посаду вчительки польської мови. Вимагані повні кваліфікації. Посаду можна обняти зараз. Платня за умовою. Прохання з документами вносити на руки Дирекції до 25. березня 1937. 418

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

IX. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Спілки з обм. відповідальністю
МІНЕРАЛЬНИЙ ЖИВЕЦЬ „Ч Е Р Ч Е"
у ЛЬВОВІ,

відбудуться дня 30. березня 1937 р. в дирекційній салі Т-ва „Дністер", Львів, вул. Руська ч. 20, І. пов. в год. 18-ій з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з останнього Загального Збору.
2) Звіт з діяльности і замкнення рахунків за діловий 1936 р.
3) Звіт Провірної Комісії з внеском на уділення Управі абсолюторії.
4) Внесення Надзірної Ради Спілки в справі розділу чистого зиску за 1936 р.
5) Перенесення уділів на інших спільників.
6) Справа нового договору Спілки.
7) Справа недоплачення уділового капіталу.
8) Справа перевалютовання долярового уділового капіталу на золотовий.
9) Внески і запити.

Надзірна Рада.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТІВ ПОРТРЕТОВИХ на небувалих дотепер умовинах шукає портретове Заведення „Renesans", Kielce, Focha 14. Спеціяльність портрети „Semi-Email" фотографічні новини. Жадати проспектів. Просимо листуватись в польській мові. 128 24-36

ВЕЛИКОПОЛЬЩА — Фабрика паперів і шмерглювих полотен шукає районових заступників у цілій Польщі. Тільки поважні зголошення метких аквізиторів беремо на увагу. Зголошення до „P.A.R." Poznań під „54,96". 18/28 1-1

ПІДПРИЄМСТВА

ШУКАЮ СПІЛЬНИЧКИ з концесією, щоб вести кравецьку робітню, по змозі зі заслуженою клієнтелею. Зголошення до Адміністрації під „Негайно". 422 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

ЄДИНА українська приватна торговельна станиця на Шлеську „Торговельний Дім Роман Будзяк", Катовиці, Млинська 12, купує гуртом на рахунок власний і комісово всякі сільсько-господарські продукти споживчі. Оферти, запити адресувати латинкою. 301 4-16

РІЖНІ

Найновіші ВІЗКИ дитячі від 18.— зол. поручає фірма КІК, Жовківська 17. Приймає всілякі репарації. 419 1—5

НОВОВІДКРИТЕ українське графічне заведення „Літос" Львів, Янівська 41а виконує всі праці в ділянці літографії. 413 1—1

УКРАЇНСЬКА кравецька робітня Ів. Пирського виконує всякі одяги по найдешевших цінах. Шептицьких 5. 414 1-12

ГРЕБЕНІВ. Пансіон Мароко 26 кімнат з комфортом улаштовані до винаймування тільки для християн. Зголошення до 1. квітня Криниця „Мева", потому Гребенів Яблонська. 424 1—7

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 35-100

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

М Е Ш К А Н Н Я дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню

концесіонований малярський мистець

Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3 Тел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найmodніші взори. — Совісне і солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

ВЖЕ НАДІЙШЛИ ВЕСНЯНІ МАТЕРІЯЛИ на дамські сукні і костюми, та мужеські вбрання до єдиної української фірми **„МАНУФАКТУРА"**

під управою О. Стефановича, Львів, пл. Капітульна ч. 3, побіч катедри.

358 5—100

Запевніть собі багатий збір, вживаючи НАСІННИХ ЗАПРАВ

USPULUN

виріб краєвий

Можна дістати у фірмах рільничо-торговельних, у складах насіння, в аптичних складах, дрогеріях і т. п. — Консиґнаційний склад

Петро Міколяш і С-ка,
Львів, Пасаж Міколяша. — Тел. 296-59.

ДИКТИ І ФОРНІРИ найдешевше джерело закупу М. Гаммер і Сни Львів, Зруддяна 3, тел. 271-14. 364 4—10

СТАНИСЛАВІВ стрижеться, голиться й чешеться в українському фризієр. сальоні Кінзми, Перацького 1.

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна на різні ціни, знамениті, гарантовані, продає, міняє, купує ГАНАК, Пілсудського ч. 21. І. п.

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік
у Берліні, Відні та Празі
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської каварні
Тел. 251-68. Сепаратові жданьні.

Управнене
технічно-дентистичне заведення
М. Альтштока
вул. **Городецька 87. І. п.** (побіч Трусту)
приймає від 9—1 і 3—7.
Увага на число дому. — Ціни низькі, полекші у сплатах. 2—4

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

Упр. тех. Дент. **Й. Браневський**
ординує від 3—6
ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧНА Ч. 18.
Телефон 237-53. Догідні умовини.
317 Ціни як в убезпечальні. 6—?

ОГОЛОШЕННЯ.

КРЕМ **HALINA** Nr. 2

І Д Е А Л Ь Н О
плекає **Церу...**
усуває **ЗМОРШКИ**

ДІТИ - ОКРАСА РОДИНИ

Одначе тій окрасі треба купити **плащик, суконку, рукавички,** які **дешево** купите у ф-мі

„Baby" Львів, ул. Миколая ч. 3.
375 2—4

НАЙЛІПШЕ НАСІННЯ ГОРОДИННЕ І КВІТЯНЕ 416
поручає фірма
Еміль Фреєґе
Львів, Трибунальська 3
Тел. 255-70. 1—2

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідній

ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

ЕКО
добірні батерії

виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

ВАРШАВА.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 43—?

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францоза, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти
РЕВМАТИЗМОВІ
больок з причини простуди, пострілові, ісхіясові і ін. — всюди можна дістати.
Виріб і головна продажа
АПТИКА М І К О Л Я Ш А
Львів, Коперника 1.

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт до Анґлії, Арґентини, Уруґваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.
виключне заступництво:
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17. 2610з

ВЛЕГЧУЄМО

купно матеріялів на сукні-вбрання, плащі-костюми, білля-постіль

Висилковий Дім
Е. Ф. БОРИС
Перемишль
вул. францішканська 16.
Жадайте цінників.

Вже вийшло перше число чвертьмісячника Вістника на 1937 р.

В. ТЕМЛЯК
ЗАВДАННЯ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

Книжка займається важною проблемою виховання нового покоління для служби нації, приготованого до загальних і спеціяльних домагань, які може поставити одиниці наш тривожний час. Книжка основана на прикладі народів, які вихованням своєї молоді випередили нас.

Ціна 1.00 зол.

Адреса редакції і адміністрації: Львів, Чарнецького 26. Чекове конто ПКО 500371

ЕЛЕҐАНТНІ 421
МОДНІ
ДЕШЕВІ
ґалянтерійні товари
поручає на весняний сезон ф-ма:
„ҐАЛЯНТЕРІЯ"
В. Дучинський
Перемишль, Казимирівська ч. 26.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.